

VJESNIK
FRANJEVAČKE
PROVINCIJE
PRESVETOGA
OTKUPITELJA

Godina 60. Broj 3. Split, 2011.

USTANOVE

Split - Provincijalat Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja
www.franjevci-split.hr
provincijalat-franjevaca@st.t-com.hr
 Split - Franjevački klerikat
franjevacki-kerikat@st.t-com.hr
 Split - Franjevački institut za kulturu mira
www.franjevacki-institut.hr
kultura-mira@st.t-com.hr
 Makarska - Služba Božja
sluzba-bozja@st.t-com.hr
 Knin - Caritas župe sv. Ante
caritas_knin@inet.hr
 Zagreb - Vicepostulatura oca Antića
otac-antic@zg.t-com.hr
 Frankfurt/M - Hrvatski dušobrižnički ured
www.kroatenseelsorge.de
delegatur@kroatenseelsorge.de

SAMOSTANI

Knin - Franjevački samostan Sv. Ante
franjevacki-samostan-kinin@si.t-com.hr
 Visovac - Franjevački samostan Gospe Visovačke
samostan@visovac.hr
www.visovac.hr
 Zaoštrog - Franjevački samostan
www.samostan-zaoštrog.hr

ŽUPE

Banjevci - Župa sv. Nikole Tavelića
zupa.banjevci@hi.t-com.hr
 Bilice - Župa Uznesenja BDM
www.zupabilice.hr
 Proložac - Župa sv. Mihovila
www.prolozac.com
prolozac@prolozac.com
 Runovići - Župa Gospe Karmelske
www.runovici.hr
 Split - Župa Gospe od Zdravlja
zupa-gospe@st.t-com.hr
 Sinj - Župa Gospe Sinjske
www.gospa-sinjska.t-com.hr
gospasinjska@hi.t-com.hr
 Studenci - Župa sv. Ilije
www.studenci.hr
 Šibenik - Župa sv. Ante - Šubićevac
www.subicevac.com
zupa@subicevac.hr
 Zagreb - Župa M. B. Lurdske
www.gospa-lurdska.hr
 Geretsried - Pfarrei Maria Hilf
www.pfarreimariahilf.de

MISIJE

Bietigheim-Bissingen
sveti-franjo-asiski@online.de
 Darmstadt-Hrvatska katolička misija
krotische.gemeinde.darmstadt@t-online.de
 Düsseldorf - Hrvatska katolička misija
www.cro.mission-duesseldorf.de
 Esslingen - Hrvatska katolička misija
hkz-es@arcor.de

Frankfurt/M - Hrvatska katolička misija
www.zupa-frankfurt.de
 Freising - Hrvatska katolička misija
croliculum@online.de
 Kelkheim - Hrvatska katolička misija
www.HKZ-MTH.de
 KroatischeKath.GemeindeMTH@t-online.de
 Köln-Hrvatska katolička misija
www.hkm-koeln.de
hkm@hkm-koeln.de
 London - Hrvatska katolička misija
hkmlondon@gmail.com
 Mainz - Hrvatska kaolička zajednica
www.kroatische-kath-gemeinde.de
hkm.mainz@arcor.de
 München - Hrvatska katolička misija
www.baykro.de
 Sindelfingen - Hrvatska katolička misija
www.kkgsifi.de
kkg.sifi@drs.de
 Stuttgart-Bad Cannstatt - Hrvatska katolička misija
www.HKZ-Badcanstatt.de
hkz_badcanstatt@yahoo.de
 Stuttgart-HKZ Bl. A. Stepinac i Sv. Martin
www.kkgs.de
info@kkgs.de
 Vancouver - Hrvatska župa Srca Marijina
www.heartofmary.ca
 Wuppertal - Hrvatska katolička misija
ujac@wtal.de

OSOBNJE ADRESE

Ajdučić, fra Nikica
nikica.ajducic@st.t-com.hr
 Ančić, fra Božo
frabozaoncic@yahoo.de
 Balajić, fra Siniša - Roma
sinke@libero.it
 Bašić, fra Karlo
karlobasic@net.hr
 Bebić, fra Josip
josip.bebic@kroatenseelsorge.de
 Bilić, fra Ante
ante.bilic@freenet.de
 Boban, fra Dujko
fratar@pacbell.net
 Brkan, fra Jure
juraj.brkan@st.t-com.hr
 Brnas, fra Branko
b.brnas@12move.de
 Buljan, fra Vuk
fravuk@gmx.de
 Bustruc, fra Miroslav
miroslav.bustruc@st.t-com.hr
 Crnčević, fra Ante
ante.crncevic@zg.t-com.hr
 Cvitković, fra Josip
frajosipc@yahoo.fr
 Čarić, fra Boris
fraboris@gmx.de
 Čavka, fra Ante
ante.cavka@st.t-com.hr
 Čovo, fra Ante
ante.covo1@st.t-com.hr
 Čovo, fra Šimun
simun.covo@st.t-com.hr
 Čovo, fra Stjepan
ante-stjepan.covo@st.t-com.hr

Čugura, fra Frano
pfano@htomail.com
 Čurčija, fra Božo
bozo.curcija@si.t-com.hr
 Čurčija, fra Nikola
nikola.curcija@si.t-com.hr
 Domazet, fra Anđelko
andjelko.domazet@st.t-com.hr
 Doljanin, fra Frano
franodoljanin@yahoo.com
 Dukić, fra Tomislav
t-dukic@kroatische-mission-muenchen.de
 Erceg, fra Ivica
ivica.erceg@du.t-com.hr
 Gotovac, fra Josip
josip.gotovac@si.t-com.hr
 Grbavac, fra Josip
josip.grbavac@st.t-com.hr
 Gulić, fra Petar
fra.petar.gulic@inet.hr
 Gverić, fra Drago
dragooofm@yahoo.fr
 Jukić, fra Nedjeljko
nedjeljko.jukic@st.t-com.hr
 Jurić, fra Ivica
ivicajurich@gmail.com
 Hrgović, fra Jure
frajure@gmail.com
 Kapitanović, fra Vicko
Vicko.Kapitanovic@public.srce.hr
 Klapež, fra Petar
fra.pklapez@gmx.de
 Klarić, fra Josip
josip.klaric@t-online.de
 Kodžoman, fra Joško
josko.kodzoman@zg.t-com.hr
 Križanović, fra Ivan
IvnKrizanovic@aol.com
 Kulović, fra Josip
j.kulovic@arcor.de
 Lubina, fra Petar
petar.lubina@st.t-com.hr
 Marković, fra Ante
frajojo@telda.net
 Milanović Litre, fra Frano
frafraus@yahoo.com
 Milanović Litre, fra Slaven
zupnik@gospa-lurdska.hr
 Milanović Trapo, fra Petar
petarmilanovic49@yahoo.it
 Modrić, fra Miroslav
framiroslav@compuserve.de
 Mrše, fra Marko
marko.mrse@st.t-com.hr
 Moro, fra Dušan
dusan.moro1@gmail.com
 Nimac, fra Marko
framarko@gospa-lurdska.hr
 Nimac, Stipe
stipe.nimac@st.t-com.hr
 Odrlić, fra Miljenko
miljenko.odrljin@st.t-com.hr
 Periša, fra Ante Branko
ante-branko.perisa@st.t-com.hr
 Prolić, fra Mladen
mladen.prolic@st.t-com.hr
 Repesa, fra Josip
josip.repesa@si.t-com.hr
 Runje, fra Domagoj
domagojrunje@yahoo.it
 Šabić, fra Nediljko
pnsabic@web.de
 Šimić, fra Josip
josip.simic1@zg.t-com.hr
 Šimunović Jurić, fra Jure
jure.juric-simunovic@st.t-com.hr
 Šimunović, fra Ljubomir
ljubomirsimunovic@yahoo.com
 Škopljanac Mačina, fra Ivan
macina@arcor.de
 Šušnjara, fra Stipe
stipe.susnjara@st.t-com.hr
 Tolić, fra Zvonko
ztolic@gmail.com
 Tolić, fra Željko
zeljko.tolic@st.t-com.hr
 Toplak, fra Blaž
blaz.toplak@st.t-com.hr
 Udovičić, fra Ivica
ivan.udovicic@st.t-com.hr
 Vučković, fra Ante
ante.vuckovic1@st.t-com.hr
 Vukman, fra Marinko
marinko.vukman@drs.de
 Vukušić, fra Ante
ante.vukusic@si.t-com.hr
 Župić, fra Jozo
frajozo@gmx.de

VJESNIK

FRANJEVAČKE PROVINCIJE PRESVETOGA OTKUPITELJA

ISSN: 1334-8248

Osnivač i izdavač:

Provincijalat Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja,
 21000 Split - Trg Gaje Bulata 3
 Tel: 021/ 348-182; Fax: 021/ 347-822;
 e-mail: provincijalat-franjevaca@st.t-com.hr

Odgovorni urednik: Dr. fra Željko Tolić, provincijal

Glavni urednik: Fra Ante Udovičić

Grafičko uređenje: Silvio Družević

Tisak: Jafra-print d.o.o. Solin

List izlazi dvomjesečno

Naslovna stranica:

Josip Biffel, *Krist Kralj*, mozaik u franjevačkoj crkvi
 Uznesenja Marijina u Makarskoj

IZ PROVINCIJALATA

Okružno pismo o. Provincijala.....	38
------------------------------------	----

IZ TAJNIŠTVA

Fra Viktor Papež imenovan generalnim vizitatorom za našu Provinciju.....	40
Izveštaj sa sastanka Provincijskog definitorija održanog u Splitu 6. travnja 2011.	42
Izveštaj sa sastanka Provincijskog definitorija održanog u Splitu 8. lipnja 2011.	42
Sjednica Vijeća HBK-a i BK-a BiH-a za dušobrižništvo hrvatskih iseljenika	44
Izveštaj sa sastanka Komisije za komemoriranje stradale braće tijekom i poslije Drugog svjetskog rata.....	45
Proslavili 50. obljetnicu svećeništva	46
Proslavio 40. obljetnicu redovništva.....	46
Diplomirali na KBF-u Sveučilišta u Splitu	47
Fra Božo Mandarić primio Red đakonata	47
Svećeničko ređenje naših đakona.....	47
Mlade mise	48
Slavlje „oblačenja“	48
Slavlje polaganja Prvih privremenih zavjeta	48
Slavlje posvete samostanske crkve na Trsteniku	48
Napustili Zajednicu	49
Radno vrijeme Provincijalata u srpnju i kolovozu.....	49

IZ ŽIVOTA PROVINCIJE

Susret redovničkih sjemeništara u Sinju.....	50
„STOPAMA SV. FRANJE“ - Međuprovincijsko hodočašće novaka u Asiz	51
Magistar i bogoslovi na proslavi 800. obljetnice utemeljenja Reda sv. Klare.....	53
Fra Ante Ivan Rozić i fra Lukica Vojković - diplomirani teolozi.....	53
O. Provincijal postavio osmoricu bogoslova u službe čitača i akolita	54
Primanja i obećanja framaša u Šibeniku	55
XIX. obiteljski susret u Zaostrogu	56
Obiteljska tribina - Radost i patnja u obitelji	58
Proslava Sv. Josipa u obnovljenoj crkvi u Uništima.....	59
Duhovna obnova u župi Runovići.....	60
8. nacionalni susret Franjevačke mladeži u Imotskom.....	62
Bliži se proslava četiristote godišnjice franjevačkog samostana u Živogošću.....	69
Prvi put objavljeno ponovljeno izdanje „Razgovora ugodnoga“ Starca Milovana.....	70
Koncert Zbora mladih „Gospe od Zdravlja“ u Münchenu	72
Fra Vjeko Vrčić - osoba godine Imotske krajine.....	73
Dramski prikaz Muke Gospodinove u Imotskom	73
Proslava Sv. Marka u Podbablju	74

Učenici fra Bruna Peze osvojili prvo i drugo mjesto iz latinskoga jezika	75
Susret ministranata na Visovcu	76
Nagrada za životno djelo fra Vicku Kapitanoviću, a osobna fra Mirku Mariću.....	77
Proslava Stepinčeva u Vancouveru.....	79
Pokladno slavlje u Bad Homburgu	80
Korizmena duhovna obnova u Main-Taunus/Hochtaunusu.....	81
Bračne i životne krize	83
Proslavljen Majčin dan u Kelkheimu.....	84
Održana 25. biblijska olimpijada	85

NAŠI POKOJNICI

† Fra Anđeo Cvitanović.....	89
† Mijo Sušić.....	92
† Mara Bekavac.....	92
† Petar Domazet.....	93
† Ivka Rastočić	93

BIBLIOGRAFIJA

Tišina (zbirka pjesama)	94
-------------------------------	----

Okružno pismo o. Provincijala

Svoj braći u domovini i u inozemstvu

„U jednom Duhu svi smo u jedno tijelo kršteni... i svi smo jednim duhom napojeni.“ (1Kor 12,13)

Draga braćo!

U ovim riječima sv. Pavla ne možemo ne prepoznati snagu Duha Svetoga kojega smo u vjeri naših roditelja primili na sakramentu krštenja, a zatim, kao zrele i formirane osobe, i u sakramentu potvrde. I kao nejak i na krštenju i kao jaki u potvrdi, kao dojenčad i zrele osobe, primili smo Duha Branitelja i Duha Tješitelja, Prosvjetitelja i Posvetitelja koji tijekom našeg ovozemnog hodočašća, poput smjerokaza na cesti, usmjerava, vodi i dovodi u Jedinstvo Presvetoga Trojstva. Nama, koji smo posvećeni oblik života prigrlili kao vlastiti izbor, to se hodočašće – koje može dugo potrajati, ali može i brzo završiti – nameće kao svakodnevni ispit savjesti o našoj otvorenosti i našoj vjernosti tom Jedinstvu?!

Jedinstvo se ne događa slučajno. Ono ne nastaje preko noći. Ono je plod mukotrpnog samoodricanja i naprezanja. Raste u pojedincu i prenosi se na zajednicu kojoj pripadam, koja me iznjedrila i koja daje „vjetar u jedra moga života“. Jedinstvo pojedinca s Bogom, također, učvršćuje jedinstvo brata s bratom.

Generalni definitorij, na svom zasjedanju u Rimu, od 9.-20. svibnja 2011., imenovao je fra Viktora Papeža, člana Franjevačke provincije Sv. Križa u Sloveniji za Generalnog vizitatora naše Provincije.

Ovom prigodom pozivam svu braću da u susretu s Generalnim vizitatorom pokažu svu ljepotu i bratsku susretljivost franjevačke karizme, dozivajući nam svima u srce i dušu riječi našega Utemeljitelja, koje je uputio čitavome Redu: *«U ime Presvetoga Trojstva i svetoga Jedinstva...Svoj braći, kojoj dugujem poštovanje i veliku ljubav...svećenicima jednoga bratstva, ponizna u Kristu te svoj skromnoj i poslušnoj braći, prvima i posljednjima. Poslušajte, sinovi Gospodnji i braćo moja, pozorni budite na moje riječi. Priklonite uho svojega srca i slušajte glas Sina Božjega. Čuvajte svim srcem njegove zapovijedi i savršeno izvršujte njegove naputke. Uzvisujte ga, jer je dobar, slavite ga u svojim djelima, jer vas je zato poslao po čitavome svijetu, da biste svjedočili njegov glas riječju i djelom i svima obznaneli da nema Svevišnjega osim njega. Ustrajte u stezi i svetoj poslušnosti te dobrom i čvrstom nakanom vršite što ste obećali»* (Pismo Generalnom kapitulu i svoj braći, Franjevački izvori, str. 162).

U poslanici Efežanima (Ef 4, 3-6) sv. Pavao nas poziva da čuvamo jedinstvo kojim nas je obdario Duh Sveti riječima: „*Trudite se sačuvati jedinstvo Duha svezom mira. Jedno tijelo i jedan Duh – kao što ste pozvani na jednu nadu svog poziva! Jedan Gospodin! Jedna vjera! Jedan krst! Jedan Bog i Otac svijetu, nad svima i u svima*“. Iz njegovih riječi vidimo da se to jedinstvo na poseban način čuva mirom. Mir postaje čuvar jedinstva, sklada duha i tijela. Međutim, svjedoci smo i toga da se mir brzo gubi i da mijenja svoj oblik. Tom promjenom više ne postaje dostupan drugima. Zatvara se u ljušturu ovozemaljskih probitaka, koji nikako ne mogu sačuvati *jedinstvo Duha*.

Draga braćo! Pred nama je još jedno ljeto i ljetni praznici. Bit ovoga vremena nije u ljenčarenju nego u aktivnom, plodonosnom odmoru. Odmoru koji priprema našu *brazdu života za jesensku sadnju*. Vrijeme ispred nas darovano nam je kako bismo donijeli više plodova za osnaženje duha i jedinstva s Bogom. Vrijeme pred nama nije odmor od molitve. I ljeti i zimi, na kopnu i moru, u prirodi i u koru, naša je život sadržan u molitvi: *Daj, Oca da upoznamo; i Krista, Sina njegova; i u te, Duha Svetoga, da vjerujemo sveudilj*. Budi tako.

Fra Željko Tolić, provincijal

Fra Viktor Papež imenovan generalnim vizitatorom za našu Provinciju

Generalni definitorij na svom zasjedanju u Rimu u Generalnoj kuriji od 9.-20. svibnja 2011. godine imenovao je fra Viktora Papeža, člana Franjevačke provincije sv. Križa (Slovenija) generalnim vizitatorom za našu Provinciju.

FR. IOSEPHUS RODRIGUEZ CARBALLO
TOTIUS ORDINIS FRATRUM MINORUM MINISTER GENERALIS
ET HUMILIS IN DOMINO SERVUS

DECRETO

AL DILETTO IN CRISTO
FR. VIKTOR PAPEŽ, OFM,
DELLA PROVINCIA DELLA SANTA CROCE,
IN SLOVENIA:

IL SIGNORE TI DIA LA SUA PACE!

Confidando nella tua idoneità, il Definitorio Generale, nella sessione del 19 maggio 2011, ti ha eletto come Visitatore Generale.

PERCIÒ,
IN VIRTÙ DI QUESTO
DECRETO
TI NOMINO
VISITATORE GENERALE
DELLA PROVINCIA DEL SS.MO REDENTORE,
IN CROAZIA,
E TI DELEGO TUTTE LE FACOLTÀ RICHIESTE A TALE SCOPO.

In virtù, dunque, delle presenti Lettere, ti affido i seguenti compiti:

1. Visitare i frati dimoranti nella Provincia della Santa Croce in Slovenia, secondo le norme contenute negli *Statuti Peculiari della Visita Canonica e della Presidenza del Capitolo Provinciale*.
2. Curare la preparazione del Capitolo Provinciale, e presiedere lo stesso Capitolo, secondo il prescritto delle Costituzioni Generali e degli Statuti Generali e particolari.
3. Presiedere il Congresso Capitolare.
4. Confermare le elezioni fatte nel Capitolo Provinciale, o nel Congresso Capitolare, secondo il prescritto delle CCGG art. 184 § 1.
5. Aver cura che gli Atti delle elezioni, redatti in forma autentica, ed altre cose che avessero bisogno dell'approvazione del Definitorio Generale, siano inviati quanto prima per l'approvazione, secondo il prescritto degli SSGG art.172 §1 e 174.

6. Stendere un'accurata relazione della Visita circa lo stato della Provincia, a norma degli Statuti per il Visitatore e Presidente del Capitolo, e trasmetterla al Ministro generale assieme ai formulari che ti verranno consegnati.
7. Terminate le elezioni, sia in Capitolo sia nel Congresso Capitolare, aver cura di trasmettere al Ministro Generale i documenti aggiunti, firmati dal precedente e dall'attuale Definitorio e muniti del sigillo della Provincia, a conferma che il Capitolo e il Congresso Capitolare sono stati legittimamente celebrati.

Dalla Curia Generalizia dell'Ordine dei Frati Minori, in Roma, il 20 maggio 2011.

 Fr. José Rodríguez Carballo, OFM
 Ministro Generale

 Fr. Aidan McGrath, OFM
 Segretario Generale

Prot. 101965 / S 158-11

Fra Viktor Papež, član Slovenske franjevačke provincije Sv. Križa u Ljubljani, rođen je 20. svibnja 1943. u franjevačkoj župi Nazarje u Savinjskoj dolini u blizini Celja. Osnovnu školu pohađao je u rodnom kraju Nazarje i u susjednom mjestu Mozirje. Državnu gimnaziju pohađao je u Ljubljani, gdje je maturirao 1964. Svečane zavjete položio je 8. listopada 1968. godine, a za svećenika je zaređen 13. travnja 1969. u Rimu. Teologiju je studirao u Ljubljani te je za vrijeme studija teologije otišao u vojsku u Kičevo u Makedoniji. Kada je završio 3. godinu studija teologije, bio je poslan na studij u Rim. Na Antonianumu je nastavio studij teologije, gdje je poslije završenoga licencijata upisao studij prava na Antonianumu, a 1973. godine je na istom fakultetu i doktorirao.

Po završenom studiju u Rimu vratio se u provinciju, gdje su mi bile povjerene razne službe: bio je kapelan, zatim magistar bogoslova, vikar provincije, sudac crkvenog suda i župnik. 1985. godine Generalni ministar Reda ga je pozvao u Rim za profesora crkvenog prava na Antonianumu. Bio je dekan pravnog Fakulteta dva mandata. Sudjelovao je pri Kongregaciji za proglašenje svetaca, također za Istočne crkve, i pri Kongregaciji za nauk vjere. U tom vremenu je završio poseban trogodišnji studij pri Rimskoj Roti i dobio akademski naziv: advokat Apostolskoga suda Rimske Rote. Na tom papinskom sudu je vršio službu branitelja veze (defensor vinculi) za opće i posebne potrebe.

2002. godine vratio se u Sloveniju te je bio dvije godine ispovjednik u Marijanskom svetištu Brezje. 2004.-2010. bio je provincijal Franjevačke provincije Sv. Križa u Sloveniji. Trenutno je profesor crkvenog prava na Europskom pravnom fakultetu u Novoj Gorici. Uz to je i *oficial* crkvenoga Metropolitanskog suda u Ljubljani. Sada boravi u samostanu Ljubljana-Bežigrad (Kuzmičeva 6, 1000 Ljubljana) gdje je gvardijan i kapelan u toj župi. Napisao je više knjiga s pravnog područja i objavio više od 100 članaka u domaćim i inozemnim časopisima.

Izveštaj sa sastanka Provincijskog definitorija održanog u Splitu 6. travnja 2011.

Sastanak Provincijskog definitorija održan je u samostanu *Gospe od Zdravlja* u Splitu 6. travnja 2011. godine.

Dnevni red je prihvaćen kako slijedi:

1. Primjedbe na zapisnike
2. Izveštaj o. Provincijala
3. Pristigli dopisi
4. Razno

Nakon prihvaćanja zapisnika od 16. veljače i 23. ožujka te izvještaja o. Provincijala, pristupilo se pristiglim dopisima. Svi su dopisi pročitani i razmotreni.

Potom se raspravljalo o *Nacrtu Statuta i Pravilniku provincijskoga kapitula i kapitulskoga kongresa*. Nakon usuglašavanja pojedinih članaka, na kraju rasprava pristupilo se izglasavanju *Statuta Provincije i Pravilnika provincijskoga kapitula i kapitulskoga kongresa*. Isti su u cijelosti izglasani.

Sastanak je završio u 20²⁰ sati.

Izveštaj sa sastanka Provincijskog definitorija održanog u Splitu 8. lipnja 2011.

Sastanak Provincijskog definitorija održan je u samostanu *Gospe od Zdravlja* u Splitu 8. lipnja 2011. godine.

Dnevni red je prihvaćen kako slijedi:

1. Primjedbe na zapisnik
2. Pristigli dopisi (personalne naravi)
3. Personalne promjene

4. Izvještaj o. Provincijala
5. Ostali dopisi
6. Razno

Nakon prihvaćanja zapisnika od 6. travnja 2011., pristupilo se čitanju prispjelih dopisa personalne naravi. Svi su pročitani i razmotreni. Potom su učinjene personalne promijene kako slijedi:

Fra Milan Jašić - pridružuje se samostanskoj obitelji u Sumartinu.

Fra Zoran Jonjić - razrješuje se službe župnoga vikara u Kninu, a predlaže se za župnika u Slivnu.

Fra Nedjeljko Jukić - imenuje se doprefektom sjemeništara.

Fra Mario Jurišić - razrješuje se službe župnika Pline-Stabline te se pridružuje samostanskoj obitelji u Makarskoj.

Fra Josip Klarić - imenuje se ekonomom samostana Sv. Ante Padovanskoga u Šibeniku.

Fra Luka Livaja - pridružuje se samostanskoj obitelji u Omišu.

Fra Božo Mandarić - obavljati će pastoralni praktikum u Kninu.

Fra Mladen Marić - razrješuje se službe župnog vikara u Metkoviću te se predlaže za župnika Pline-Stabline.

Fra Pavao Norac Kevo - imenuje se vikarom samostana u Sinju.

Fra Petar Pletikosa - razrješuje se službe župnoga vikara u Prološcu, te se pridružuje samostanskoj obitelji u Omišu.

Fra Mate Puđa - pridružuje se samostanskoj obitelji u Zaostrogu.

Fra Lukica Vojković - imenuje se župnim vikarom u Metkoviću.

Fra Ilija Mikulić i fra Ivan Lukač, uz aktualne pastoralne službe u svojim župama, obavljat će i službu vojnoga kapelana u Kninu.

Fra Miroslav Kravarušić - pridružuje se samostanskoj obitelji u Zagrebu sa službom sakristana.

Zatim su pročitani i razmotreni ostali dopisi.

U svom izvještaju o. Provincijal je upoznao Provincijski definitorij o bolesnoj braći te se osvrnuo na gradnju crkve u Kninu.

Posveta samostanske crkve na Trsteniku bit će 15. srpnja prije podne. Provincijski definitorij je izglasao da crkva nosi naslov „Presveti Otkupitelj“.

6. srpnja slavit će se na Visovcu Dan Provincije, a 9. srpnja, također na Visovcu, slavit će se polaganje prvih privremenih zavjeta i ulazak ovogodišnjih postulanata u novicijjat.

Fra Viktor Papež imenovan je Generalnim vizitatorom naše Provincije.

Sljedeći sastanak održat će se u Splitu 26.-27. rujna s početkom u 9 sati.

Sjednica Vijeća HBK-a i BK-a BiH-a za dušobrižništvo hrvatskih iseljenika

Sjednica Vijeća HBK-a i BK-a BiH-a za dušobrižništvo hrvatskih iseljenika održana je u srijedu, 27. travnja u prostorijama Tajništva HBK-a u Zagrebu. Sjednicom je predsjedao pomoćni biskup vrhbosanski i predsjednik Vijeća za hrvatsku inozemnu pastvu msgr. dr. Pero Sudar, a nazočili su: msgr. Stjepan Biletić, delegat za skandinavske i nordijske zemlje, vlč. Stjepan Čukman, delegat za Francusku, Veliku Britaniju i zemlje Beneluxa, fra Josip Tretnjak, delegat za Austriju, vlč. Ivica Komadina, delegat za Njemačku, dr. don Mate Bižaca, delegat za SAD, g. Branko Galić, predstavnik pastoralnih suradnika iz Njemačke i fra Josip Bebić, ravnatelj Ureda za dušobrižništvo Hrvata u inozemstvu. Svoja izvješća o stanju u hrvatskim katoličkim misijama i ispriku zbog nesudjelovanja poslali su msgr. Drago Balvanović, delegat za Južnu Ameriku, fra Vladimir Novak, delegat za Australiju i msgr. Ivan Vukšić, delegat za Kanadu. Sjednici zbog spriječenosti nisu prisustvovala predstavnice redovnica č. s. Smiljana Delonga i č. s. Anemarie Radan te provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja dr. fra Željko Tolić.

Nakon molitve i pozdravnog govora biskup Sudar je izvijestio o zaključcima sa zajedničke sjednice obiju biskupskih konferencija održane početkom ove godine u Zagrebu, radosno naglašavajući kako se sve više uviđa potreba za još jačom potporom misijama i župama izvan domovinske Hrvatske i BiH. „Velik dio naših biskupa i redovničkih poglavara i poglavarica voljni su i nadalje, dokle god im to bude moguće, slati svoje svećenike, redovnice i redovnike na rad u inozemstvo, za dobrobit svojih vjernika“, zaključio je biskup Sudar.

Novi ravnatelj Ureda za hrvatsku inozemnu pastvu fra Josip Bebić izvijestio je o svojim aktivnostima i zatečenom stanju u Ravnateljstvu od 10. rujna 2010., otkad je službeno preuzeo Ured, te najavio prelazak Ureda u prikladniji radni prostor u novoj zgradi Biskupske konferencije na Ksaveru, u lipnju ove godine.

Predstavnica HBK-ova Ureda za obitelj gđa Verica Kraš Villa izvijestila je Vijeće o tehničkim pojedinostima u vezi s apostolskim pohodom Sv. Oca Hrvatskoj, na kojem će, među ostalim i u programskom dijelu, sudjelovati tisuće vjernika iz inozemne pastve.

S obzirom na skori prijam Hrvatske u EU i aktualnu problematiku hrvatskih katoličkih misija diljem svijeta, svi su članovi Vijeća složni u ocjeni da se o potrebama naših vjernika u inozemstvu treba sustavnije i konstruktivnije raspravljati, ne samo na sjednicama obiju biskupskih konferencija, nego i u pojačanoj suradnji s ovlaštenim državnim tijelima. Vijeće, među ostalim,

smatra da je nužno sastajati se dvaput godišnje, kako bi rješavanje problema postalo dinamičnije i učinkovitije; što prije izvijestiti sve pastoralne djelatnike u pojedinim zemljama o rezultatima ove sjednice te zajedničkim snagama tražiti nove putove zdrave i konstruktivne integracije u mjesne crkve i župe, uvjereni da će ih na tom putu pratiti djelatna potpora i čvrsti zagovor svih biskupa, redovničkih poglavara i poglavarica, kao i Božja providnost.

Vlč. Ivica Komadina

Izveštaj sa sastanka Komisije za komemoriranje stradale braće tijekom i poslije Drugog svjetskog rata.

Dana 18. svibnja 2011. u 16.00 sati sastala se *Komisija za komemoriranje stradale braće tijekom i poslije drugog svjetskog rata* u Franjevačkom samostanu u Sinju. Na sastanku su prisustvovali svi članovi Komisije: pročelnik fra Stjepan Čovo te članovi Komisije fra Gabrijel Jurišić, fra Vinko Prlić i fra Ante Branko Periša.

Komisija je ustanovljena 17. veljače 2011. kada je preda se postavila točke rada o kojima se na sastanku raspravljalo.

Poslije molitve i pozdravnih riječi predsjednika, fra Gabrijel Jurišić je iznio dosadašnje pokušaje i dopise prema Provincijalatu. Istaknuto je kako je to važan segment našega života i odnosa prema prošlosti koja se ne smije zaboraviti.

Potom se prešlo na pojedine točke Dnevnog reda te su donesene sugestije i zaključci:

1. Predlaže se upravi Provincije da se ustanovi Dan sjećanja na žrtve Drugog svjetskog rata i poraća i da to bude subota najbliža Ranama sv. Franje u rujnu. Mjesto sastanka sve braće neka bude Franjevački samostan Gospe od Zdravlja u Splitu ili u samostanu (klerikatu) na Trsteniku - Split, a drugi samostani neka organiziraju Dan sjećanja na žrtve za svoje okružje sljedećeg tjedna.
2. Predlaže se da se u Rokovnik Provincije unese Dan sjećanja na žrtve za cijelu Provinciju kao i za svaki samostan (okružje), a uprava bi Provincije trebala za tu prigodu uputiti bratsko pismo svoj braći iza svetkovine Velike Gospe i po mogućnosti prigodnu homiliju.
3. Razmatrao se sadržaj i oblik spomen-ploče za osuđenu braću u samostanu Majke Božje Lurdske u Zagrebu 1947. godine. Sudionici

su pomnjivo razmotrili oblik i sadržaj ploče te dali opaske koje bi trebalo uvažiti. Zaključeno je da fra Branko Periša kao akademski slikar obradi i doradi ploču te je predstavi upravi Provincije i vodstvu samostana u Zagrebu.

4. Izneseni su neki podaci o komemoriranju braće u pojedinim samostanima i župama gdje su stradali ili živjeli. Takvi pothvati su vrijedni divljenja i trebaju potaknuti ostale na isti angažman.
5. Skrenuta je pozornost na konačno uređenja prostora komemoracije svih naših žrtava rata u samostanu Gospe od Zdravlja u Splitu koji je pred više godina djelomično uređen ali nije potpuno dovršen.

Sastanak je završio u 17.30 molitvom.

Fra Stjepan Čovo, *pročelnik*

Napominjemo kako je Provincijski definatorij na sastanku održanom u Splitu 8. lipnja 2011. godine usvojio prijedloge Komisije po svim točkama.

Proslavili 50. obljetnicu svećeništva

Na svetkovinu Presvetog Tijela i Krvi Kristove (Tijelovo) u četvrtak, 23. lipnja 2011. godine, u crkvi Čudotvorne Gospe Sinjske fra Augustin Akrap, fra Karlo Bašić, fra Ante Grčić, fra Bože Lovrić, fra Bernardin Vučić i fra Pavao Žmire, zaređeni za svećenike 29. lipnja 1961. godine, proslavili su 50 godina svećeništva.

Euharistijsko slavlje predvodio je mons. Marin Barišić, nadbiskup splitsko-makarski.

Dok slavljenicima iskreno čestitamo na proslavljenomu jubileju, ujedno molimo dragog Boga da ih prati svojim blagoslovom.

Proslavio 40. obljetnicu redovništva

4. svibnja u Franjevačkom samostanu u Makarskoj fra Frano Botica proslavio je 40. obljetnicu redovništva. Euharistijsko slavlje s početkom u 11 sati u samostanskoj crkvi Blažene Djevice Marije na nebo uznesene predvodio je fra Luka Livaja.

Dok fra Frani iskreno čestitamo na proslavljenomu jubileju, ujedno molimo dragog Boga da ga prati svojim blagoslovom.

Diplomirali na KBF-u Sveučilišta u Splitu

Fra Ante Ivan Rozić i fra Lukica Vojković diplomirali su u četvrtak 5. svibnja 2011. godine na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Splitu.

Fra Ivan je radio diplomski rad kod prof. sc. Anđelka Domazeta na temu *Analiza Augustinova obraćenja kod Romana Guardinia*.

Fra Lukica je radio diplomski rad također kod prof. sc. Anđelka Domazeta na temu *Odnos između Isusa i kraljevstva Božjega u teologiji oslobođenja*.

Iskrene čestitke fra Anti Ivanu i fra Lukici.

Fra Božo Mandarić primio Red đakonata

Na četvrtu uskrсну nedjelju, nedjelju Dobrog pastira, 15. svibnja 2011. godine, u crkvi Majke Božje Lurdske u Zagrebu msgr. Valentin Pozaić, pomoćni biskup zagrebački, zaredio je fra Božu Mandarića za đakona na naslov Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja sa sjedištem u Splitu.

Msgr. Valentin Pozaić u homiliji je istaknuo važnost službe đakonata kao predanja i služenja Bogu i Crkvi te poticajnim riječima ređeniku izrazio želju za ustrajnosti na započetom putu služenja da bude poput Dobrog pastira. Nakon homilije biskup je polaganjem ruku i posvetnom molitvom kandidatu za đakonat podijelio sakrament svetog reda đakonata.

Na ređenju su bili prisutni ređenikovi roditelji i rodbina, pater Ivo Antunović, dekan Filozofsko-teološkog studija Družbe Isusove, kao i braća franjevci iz samostana Majke Božje Lurdske, bogoslovi i mnogi župljani.

Fra Slaven Milanović Litre, gvardijan i župnik Majke Božje Lurdske, prenio je čestitke dr. fra Željka Tolića, provincijala Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, koji je bio spriječen nazočiti ređenju, te pozvao sve nazočne da u svoje molitve uključe ređenika i da mole za nova svećenička i redovnička zvanja.

Fra Božo Mandarić, sin Stipe i Marije r. Burilo, u novicijat je ušao 2002. godine, a svečane zavjete položio 2008. godine.

Našem fra Boži čestitamo i preporučujemo ga u bratske molitve.

Svećeničko ređenje naših đakona

Svećeničko ređenje naših đakona fra Ante Ivana Rozića i fra Lukice Vojkovića slavit će se 26. lipnja 2011. u crkvi Sv. Luke u Otoku.

Sveti red će im podijeliti msgr. Marin Barišić, nadbiskup splitsko-makarski. Našim mladomisnicima čestitamo i preporučujemo ih u bratske molitve.

Mlade mise

Fra Ante Ivan Rozić – nedjelja, 6. kolovoza u Kongori (Tomislavgrad) u crkvi Presvetoga Srca Isusova u 10³⁰;

Fra Lukica Vojković – nedjelja, 31. srpnja u Otoku u crkvi Sv. Luke u 10³⁰ sati.

Slavlje „oblačenja“

Ulazak u novicijat ovogodišnjih postulanata Ivana Đuzela, Ivana Grubišića, Jerka Kolovrata, Petra Komljenovića, Dejana Međugorca, Ante Prološčića, Kristiana Radasa i Milana Sladonje slavit će se u subotu 9. srpnja 2011. u 10³⁰ sati na Visovcu.

Našim novacima čestitamo i preporučujemo ih u bratske molitve.

Slavlje polaganja Prvih privremenih zavjeta

Slavlje polaganja Prvih privremenih zavjeta ovogodišnjih novaka fra Ante Batinovića, fra Frane Bosnića, fra Duje Jukića i fra Jure Papića slavit će se u subotu 9. srpnja 2011. u 10³⁰ sati na Visovcu, zajedno s ulaskom ovogodišnjih postulanata u novicijat.

Dragoj braći čestitamo i preporučujemo ih u bratske molitve.

Slavlje posvete samostanske crkve na Trsteniku

Slavlje posvete samostanske crkve na Trsteniku bit će na svetkovinu Presvetoga Otkupitelja, 15. srpnja u 10 sati.

Posvetu crkve i euharistijsko slavlje predvodit će msgr. Marin Barišić, metropolit i nadbiskup splitsko-makarski.

Naslov crkve, prema odluci Provincijskog definatorija od 8. lipnja 2011., je „Presveti Otkupitelj“.

Ovim pozivamo svu braću da se u što većem broju pridruže ovom važnom i svečanom slavlju naše Provincije.

Napustili Zajednicu

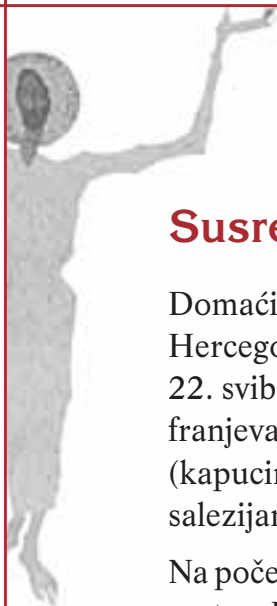
Fra Petar Đonlić, novak

Fra Jurica Rodić, novak

Želimo mu obilje Božjeg blagoslova u životu i radu.

Radno vrijeme Provincijalata u srpnju i kolovozu

Radno vrijeme Provincijalata u srpnju i kolovozu od ponedjeljka do petka u vremenu je od 9 do 12 sati.

Susret redovničkih sjemeništara u Sinju

Domaćin susreta redovničkih sjemeništara i odgojitelja Hrvatske i Bosne i Hercegovine ove godine bilo je naše sjemenište u Sinju u vremenu od 20. do 22. svibnja 2011. godine. Na susretu su bili sjemeništari i odgojitelji iz šest franjevačkih sjemeništa: Sinj, Zagreb (Kaptol), Sarajevo (Visoko), Varaždin (kapucini), Zagreb (konventualci), Split (trećoreci), kao i sjemeništari iz salezijanskog sjemeništa iz Zagreba.

Na početku predstavljanja sjemeništa zazvali smo zagovor naših utemeljitelja, svetog Franje Asiškog i svetog Ivana Bosca. Sjemeništare i odgojitelje pozdravio je gvardijan fra Bože Vuleta. Sjemeništari pojedinih sjemeništa predstavili su se ili igrokazom ili pjesmom uz prezentaciju gdje smo mogli vidjeti trenutke iz svakodnevnog života.

Drugi dan počeo je jutarnjom molitvom u sjemenišnoj kapeli i okrjepom, nakon čega smo išli na Grad slaviti svetu euharistiju. Putem smo na mjestima postaja križnog puta molili za duhovna zvanja. Ispred crkvice na Gradu sinjski župnik fra Nikica Ajdučić živopisno nam je ispričao kratku povijest svetišta i samostana Čudotvorne Gospe Sinjske, a zatim je predvodio sv. misu zajedno s odgojiteljima.

Po silasku u samostan, sjemeništari su obišli samostanski muzej gdje su mogli vidjeti vrlo vrijedne eksponate arheološke i etnološke zbirke. Nakon ručka održao se nogometni turnir na kojem je trijumfirala ekipa salezijanaca. Domaćini su bili treći, a drugo mjesto pripalo je „miješanoj“ ekipi kapucina i konventualaca. Nakon nogometnog turnira imali smo rad po skupinama gdje smo uz druženje i razgovor o svakodnevnicima u sjemeništu razgovarali i o pozivu i kušnjama u današnjem svijetu, odgovarajući na neka pitanja. Budući da je mjesec svibanj posvećen Blaženoj Djevici Mariji, u crkvi smo pred Gospinom slikom održali svibanjsku pobožnost uz molitvu krunice, litanije za duhovna zvanja i nekoliko prigodnih pjesama. Nakon svibanjske pobožnosti imali smo još malo vremena za razgovor s kolegama iz drugih sjemeništa, a zatim smo otišli na počinak.

Nedjelja je počela okrjepom i pjevanjem. Euharistijsko slavlje predvodio je fra Bože Vuleta, sinjski gvardijan i vikar Provincije, jer je provincijal bio spriječen, a u koncelebraciji su bili odgojitelji sjemeništara. U propovijedi je fra Bože, citirajući nedjeljni evanđeoski ulomak „Neka se ne uznemiruje srce vaše!“ (Iv, 14,1), osobito stavio naglasak na Kristov mir te nas hrabrio da izdržimo sve kušnje u životu i ustrajemo u svom životnom odabiru. Napomenuo je da taj odabir ne smije biti bez Krista, čak i ako ne namjeravamo biti svećenici, rekao je fra Bože. Zatim smo u samostanskoj dvorani na plenumu iznijeli rezultate rada po grupama koji su pokazali svu

našu raznolikost, ali i slaganje oko najvažnijih vidova sjemenišne dionice našeg života. Nogometašima su dodijeljene nagrade, a nakon ručka, ispratili smo goste i poželjeli što skoriji ponovni susret.

Sudionik

„STOPAMA SV. FRANJE“ - Međuprovincijsko hodočašće novaka u Asiz

Novaci Franjevačke provincije Bosne Srebrene i njihovi odgojitelji fra Marko Ešegović (meštar) i fra Franjo Vrgoč (domeštar) organizirali su od 4. do 11. travnja 2011. hodočašće u Asiz za franjevačke novake s Trsata, Svete Gore (Slovenija), Humca (BiH), Livno-Gorice (BiH), kapucine iz Rijeke i novake s Visovca.

U ponedjeljak 4. travnja, novaci iz Livna i Humca došli su na Visovac i razgledali znamenitosti samostana i novicijata. Nakon zajedničkog ručka svi su se uputili prema Rijeci, odakle su u utorak, u ranim jutarnjim satima, krenuli autobusom prema Sloveniji gdje su im se pridružili novaci iz Svete Gore sa svojim mešтром fra Zdravkom Jakopom.

Nakon dolaska i smještaja u Asizu u samostanu sestara Misionarki Marijinih, novaci su započeli svoje hodočašće pod geslom: „Stopama sv. Franje“. Kao što je sv. Franjo krenuo od crkve Sv. Damjana, tako su i novaci svoj hod započeli od te iste crkve. Sa svetištem i samostanom upoznao ih je fra Leopold Mičić, bogoslov Franjevačke provincije sv. Jeronima (Zadar). Fra Leopold je, također, novake potakao na razmišljanje o vlastitom pozivu. Za vrijeme euharistijskog slavlja fra Žarko Lučić je pozvao novake da poput sv. Franje budu spremni čuti i osjetiti Božji glas.

Nakon Sv. Damjana, poseban doživljaj za novake bilo je hodočašće u Porcijunkulu gdje su u zajedništvu s ostalom braćom i hodočasnicima molili Večernju.

Sljedeći dan, u srijedu, hodočastili smo u Greccio, mjesto u kojem je sv. Franjo 1223. napravio prve žive jaslice. Euharistijsko slavlje predvodio je fra Franjo Vrgoč, koji je novake u svojoj propovjedi potaknuo da teže prema istinskom franjevaštvu, drugim riječima, počinjući od sebe a ne čekajući da drugi to učine. To podrazumijeva promatranje vlastitog života prema životu sv. Franje i ne uspoređivanje s braćom nego sa sv. Franjom. Poslijepodne novaci su se uputili prema La Foresti, mjestu gdje se dogodilo čudo s grožđem, a također se za ovo mjesto veže i to da su tu nastali prvi

stihovi Pjesme brata sunca ili Pjesme stvorenja. Potom su hodočastili u Poggio Bustone i Rivortorto. Poggio Bustone je mjesto u kojem su, uz Rivortorto, boravila prva Franjina braća.

U četvrtak, 7. travnja, novaci su započeli hodočašće molitvom Službe čitanja i Jutarnjom u kapeli Sv. Klare u Porcijunkuli. Molitvu je predvodio fra Edvard Sokol, a fra Jure Šimunović euharistijsko slavlje u Porcijunkuli. Fra Jure je u propovijedi istakao da po primjeru sv. Franje novaci kroz molitvu, život i rad također mogu bolje upoznati Boga. Naveo je riječi teologa von Balthasara: „Nije meni da se brinem kako riječima izreći veličinu Božju, meni je da molim, a On će se za to pobrinuti“. Zatim su novaci krenuli prema samotištu Carceri gdje su se Franjo i mnoga njegova braća povlačila na molitvu. Tu su se imali priliku zadržati dulje u tišini, molitvi i meditaciji. Dan je završio u crkvi Sv. Damjana euharistijskim klanjanjem.

U petak 8. travnja, novaci su proveli neko vrijeme u starom gradu, slavili su svetu misu u bazilici Sv. Franje (Capella Reliquie,) koju je predslavio fra Slavko Soldo. On je rekao kako ljudi ono što im je najvrjednije skrivaju tako dobro da kasnije to ne mogu pronaći. Tako je i brat Ilija „sakrio“ tijelo sv. Franje. Osvrnuo se na lik sv. Franje, na njegovu veličinu u malenosti i na to kako on nije prezreo svijet, već ga je prozreo svojim životom i radom. Zatim su posjetili Sacro convento, katedralu Sv. Rufina, baziliku Sv. Klare.

U subotu 9. travnja, nakon molitve, novaci su krenuli prema La Verni, gdje se Franjo često povlačio u molitvu i osamu. To je mjesto Franjine „kalvarije“ jer je on tu primio stigme-znakove Kristove muke. Novaci su sudjelovali u molitvi Večernje i u procesiji do Kapele stigmata ili Kapele svetih rana. Svetu misu u kapeli Klanjanja predslavio je fra Zoran Bibić, koji je poručio da je La Verna mjesto gdje su se mnogi povlačili na molitvu tražeći milost da osjete ljubav Božju.

U nedjelju 10. travnja iz La Verne novaci su krenuli prema Padovi. U bazilici Sv. Ante imali su prigodu za osobnu molitvu na grobu sv. Ante. Euharistijsko slavlje u bazilici Sv. Leopolda Bogdana Mandića predslavio je fra Zdravko Jakop koji je ohrabrio novake da nasljeđuju sv. Franju kao što su mnogi prije njih činili, a za primjer im je dao sv. Antu u znanju i propovijedanju, a sv. Leopolda u poniznosti. Zajedničko hodočašće završilo je u Rijeci na Trsatu odakle su novaci nakon prospavane noći krenuli u svoje novicijatske kuće.

Na temelju proživljenoga novaci su izrazili pozitivno razmišljanje o hodočašću jer im je višestruko pomoglo. Hodočašće im je pomoglo da pokušaju doživjeti put sv. Franje, da razmišljaju o svom pozivu kroz molitvu, kao i kroz međusobno upoznavanje.

Magistar i bogoslovi na proslavi 800. obljetnice utemeljenja Reda sv. Klare

Na Cvjetnicu 17. travnja 2011. euharistijskim slavljem u samostanskoj crkvi sestara klarisa u Splitu započela je proslava 800. obljetnice utemeljenja Drugoga franjevačkog reda – Reda sv. Klare. Euharistijsko slavlje predvodio je magistar franjevačkih bogoslova fra Domagoj Runje.

Ova proslava privukla je veliki broj vjernika i članova franjevačkih pokreta u Splitu. Svečano pjevanje predvodili su franjevački bogoslovi pod vodstvom mo. fra Mile Ćirka. Nakon svete mise upriličen je susret bogoslova sa sestrama klarisama.

Jubilej će završiti na blagdan Sv. Klare 11. kolovoza 2012. Kroz to vrijeme cijela franjevačka obitelj pozvana je na osobit način razmišljati o utemeljiteljici Drugog reda i njezinoj karizmi.

Sudionik

Fra Ante Ivan Rozić i fra Lukica Vojković - diplomirani teolozi

U četvrtak 19. svibnja 2011. godine u Splitu je upriličena proslava dana Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Splitu. Proslava je započela euharistijskim slavljem u kapeli Nadbiskupskog sjemeništa kojim je predsjedao splitsko-makarski nadbiskup msgr. Marin Barišić. Nakon euharistijskog slavlja uslijedio je akademski čin u velikoj dvorani Nadbiskupskog sjemeništa koji je otvoren himnom Domovini, iza koje su uslijedile riječi pozdrava dekana prof. dr. sc. Nediljka Ante Ančića i prigodne riječi velikog kancelara KBF-a nadbiskupa msgr. dr. Marina Barišića, obraćanje rektora Sveučilišta u Splitu prof. dr. sc. Ivana Pavića. Akademski čin je popraćen pjevanjem mješovitoga akademskog zbora Katoličkoga bogoslovnog fakulteta, pod ravnanjem mo. Šime Marovića.

Vrhunac proslave predstavljao je svečani čin uručenja diploma i svjedodžbi koji je ujedno bio nešto osobno za dvojicu naše subraće fra Antu Ivana Rozića i fra Lukicu Vojkovića koji su u četvrtak 5. svibnja 2011. godine položili diplomski ispit. Prigodom proslave Dana fakulteta uručena je i njima među ostalim studentima, njihovim kolegama, diploma s postignutim naslovom magistar teologije, u skladu s bolonjskim sustavom studiranja.

Fra Ante Ivan i fra Lukica pisali su svoje diplomske radove s područja temeljnog bogoslovlja, sa sljedećim naslovima: *Tumačenje Augustinova obraćenja u spisima Romana Guardinija* i *Odnos između Isusa i kraljevstva Božjega u teologiji oslobođenja*.

Sudionik

O. Provincijal postavio osmoricu bogoslova u službe čitača i akolita

Na svetkovinu Uzašašća Gospodinova 2. lipnja 2011. godine, u samostanskoj crkvi na Trsteniku u Splitu mnp. o. provincijal fra Željko Tolić predvodio je euharistijsko slavlje u kojem je četvoricu bogoslova Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja postavio u službu čitača i četvoricu u službu akolita.

U službu čitača postavljeni su fra Ante Bešlić, fra Ivica Perica, fra Kristijan Šilić i fra Stipe Vukadin, a u službu akolita fra Šimun Markulin, fra Antonio Mravak, fra Bernard Šarić i fra Ivan Vuletić.

U koncelebraciji su, uz asistenciju đakona fra Lukice Vojkovića, bili gvardijan fra Šimun Bilokapić, magistar bogoslova fra Domagoj Runje, domagistar fra Stipe Nimac i duhovnik fra Marko Babić.

O. Provincijal uveo je sve prisutne u slavlje ovim riječima: „Četrdeset dana nakon Uskrsa slavimo svetkovinu Uzašašća Gospodina našega Isusa Krista. Broj 40 u Bibliji ima svoje značenje. Četrdeset dana nakon svih onih događaja koje kroz ovo vazmeno vrijeme slušamo i razmatramo i nama je prilika, osobito danas, razmisliti tko smo i gdje smo, i mi redovnici-franjevci. Na početku ovoga svetog euharistijskog slavlja u kojem ćemo postaviti u službu čitača i akolita osmoricu naših bogoslova, molimo za njih da budu vjerni služitelji oltara i riječi Božje“.

Navijestivši evanđelje, đakon fra Lukica poimence je prozvao one koji trebaju biti postavljeni u spomenute službe, nakon čega je uslijedila homilija o. Provincijala u kojoj je među ostalim istaknuo sljedeće: „Isus je govorio i poučavao, naviještao i propovijedao o Kraljevstvu Božjem. Koliko su ga mnogi shvatili, veliko je pitanje. Za mnoge je to bila velika enigma. Teško su ga shvaćali čak i oni njegovi najbliži, ali su razumjeli da govori o Bogu, o poslanju i o uzvišenosti služenja“.

Potom je Provincijal naglasio kako je Isus svoje učenike „pripremao za buduću misiju“ i nastavio obraćajući se na poseban način bogoslovima: „Draga braćo, studirajući na fakultetu, mnogo ste puta slušali o Kraljevstvu

Božjem. Ali, što je to Kraljevstvo Božje? Ono nije kraljevstvo iz skripta ili iz udžbenika kao da je riječ o nekom papirnatom kraljevstvu. Kraljevstvo o kojem govori Isus trebalo bi se nastaniti u srcu svakog čovjeka koji se uputio njegovim stazama. Kraljevstvo Božje za nas redovnike znači slijediti Krista u poslušnosti, bez vlasništva i u čistoći. Tu definiciju Kraljevstva Božjega treba iz dana u dan živjeti po primjeru našega utemeljitelja svetoga Franje Asiškoga. O njemu je poznata zgoda kako je cijelu noć molio Očenaš, a nije uspio izmoliti ni pola Očenaša. Naime, lako je neke formule ili definicije izgovoriti, ali kada se počne malo dublje i šire razmišljati, onda je potreban cijeli jedan život da se to shvati, prihvati, usvoji, vjeruje i da se po tome živi“.

Svoju homiliju Provincijal je završio riječima samoga Gospodina koje se čitaju u današnjem evanđelju: „Pođite dakle i učinite mojim učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga i učeći ih čuvati sve što sam vam zapovjedio!“ (Mt 28, 19-20) te je na koncu potakao mladu braću da primljene službe, koje su ih još više približile oltaru Gospodnjem, vrše tako da u njima sazrijeva misao o vrednotama Kraljevstva Božjega koje se drugima propovijedaju tako da se najprije žive u sebi.

Poslije homilije slijedio je sam čin postavljanja u službe, nakon čega su novi akoliti donijeli na oltar prino Blažene Djevice Marije na nebo uznesene sne darove.

Na završetku slavlja fra Domagoj Runje, magistar bogoslova, poimence je čestitao novim čitačima i akolitima te zahvalio o. Provincijalu koji ih je snagom svoje službe, kao njihov osobni Ordinarij, postavio da i oni na poseban način služe zajednici kao čitači i poslužnici u liturgijskim slavljima. Pozdravio je i sve prisutne svećenike, bogoslove i ostale vjernike te ih pozvao da svojim molitvama prate našu mladu braću u odanom vršenju službi u koje su postavljeni na putu prema punom ostvarenju redovničkog i svećeničkog poziva.

Sudionik

Primanja i obećanja framaša u Šibeniku

U crkvi Gospe van Grada u Šibeniku u nedjelju 27. veljače na završetku euharistijskog slavlja 19 mladića i djevojaka primljeni su u Franjevačku mladež ili su dali obećanja. Euharistijsko slavlje predvodio je fra Ivan Lukač, župni vikar u Kninu i područni duhovni asistent zadarsko-šibenskog područnog bratstva Frame, a obrede primanja i obećanja predvodio je fra Perica Maslač, župni vikar u župi.

Fra Ivan Lukač u kratkom meditativnom uvodu pozvao je sve prisutne da kroz ovo euharistijsko slavlje pokušaju ostvariti susret s Isusom Kristom otvarajući svoje srce Riječi i djelovanju Božjem. U propovijedi je osobito mlade potaknuo na odvažnost u nasljedovanju Isusa Krista po primjeru sv. Franje, naglašavajući da se ne brinu tjeskobno jer je Bog Otac koji se brine za svoju djecu. Pjevanje za vrijeme euharistijskog slavlja predvodili su framaši Gospe van Grada.

U slavlju su sudjelovali članovi Frame iz Šibenika (Meterize i Šubićevac) sa svojim duhovnim asistentom fra Damirom Ćirom Ćikarom.

Na kraju obreda fra Perica je podijelio znak TAU svima koji su primljeni ili dali obećanja u Frami. Prije završnog blagoslova fra Perica Maslač je zahvalio svima na sudjelovanju i pozvao na zajedničko druženje u župskoj dvorani.

Sudionik

XIX. obiteljski susret u Zaostrogu

U franjevačkom samostanu u Zaostrogu od 11. do 13. ožujka održan je XIX. obiteljski susret pod naslovom Obiteljske kreposti, na kojem se okupljaju članovi HZBS i obitelji iz Hrvatske i susjedne BiH. Obitelji, neke u punom sastavu pristigle su iz Kaštela, Splita, Dugog Rata, Opuzena, Metkovića, Širokog Brijega i Mostara, dvadeset odraslih i dvadeset i sedmero djece u dobi od 6 mjeseci do 18 godina. Susret su organizirali dr. Danijela De Micheli Vitturi spec. obiteljske medicine te djelatnica Obiteljskog savjetovišta u samostanu Gospe od Zdravlja u Splitu i domaćin samostana u Zaostrogu fra Ivica Omazić. Voditelj susreta bio je p. Luka Lučić, D. I., koji je trideset godina djelovao kao misionar u Africi u Zambiji i Malaviju, a sada boravi u kući otaca isusovaca na Manušu u Splitu.

Susret je započeo u petak navečer misom i pobožnosti Križnog puta, nakon čega su se sudionici međusobno predstavili. U subotu ujutro nakon zaziva Duha svetoga, p. Luka je u uvodnom predavanju o obiteljskim krepostima naglasio da današnji čovjek gubi tlo pod nogama i da se crkva zauzima za pojedinačnog čovjeka i za obitelj. U nizu kreposti koje su važne za ostvarenje obitelji, zaustavio se na četiri kardinalne ili stožerne kreposti: hrabrost, razboritost, pravednost i umjerenost. Kreposti su graditeljice čovjekovog karaktera. Na kardinalne kreposti mogu biti svedene sve druge kreposti. Kreposti dijelimo na teološke i moralne, naravne i nadnaravne. Ključan su faktor u stvaranju obiteljskog ozračja u pitanju naravnog osvjetljenja uma. Sve kreposti mogu rasti. One pomažu u izgradnji karaktera i stvaranju

imuniteta, jačanju volje i traže osobnu suradnju s Bogom na ostvarenju spasenja za svakog pojedinačno. Danas postoje i neke zaboravljene kreposti kao što je poniznost. U prvom predavanju obradio je krepost razboritosti. Razboritost je krepost koja upravlja praktični razum da razabere ili raspozna istinito ili pravo dobro u svakoj okolnosti i da izabere ispravna sredstva da ga postigne. Ona je neophodna u praktičnoj stvarnosti i odabiru prioriteta. Razum je sjedište mudrosti. Razboritost postavlja ispravni razum u ljudske osjećaje. Grijesi protiv razboritosti su žurba, nerazboritost, bezobzirnost, nepromišljenost, nestalnost i nemar. Danas je više nego ikada potrebno razlučivanje, te kontrola i nadzor nad neurednim strastima.

U drugom jutarnjem predavanju o jakosti p. Luka je definirao jakost kao krepost koja jača dušu u postizanju teško ostvarivih dobara. Jakost je jedan od darova Duha svetoga. Postoji naravna i nadnaravna jakost. Kreposti s kojima je jakost povezana su velikodušnost, darežljivost, strpljivost izdržljivost, ustrajnost. Najveći čin jakosti i najveće svjedočanstvo ljubavi je mučeništvo. Ono je najveći oblik oponašanja Krista. Mučenik ne mrzi, on umire u ljubavi. Glavni porok koji nagriza jakost je tromost, ona danas muči tolike osobe, pa i one koji imaju dobru volju. Jedini lijek za stanje tromosti je jakost.

U trećem predavanju, u subotu poslije podne, p. Luka je govorio o kreposti umjerenosti. Umjerenost je krepost koja dovodi u red želju i uporabu hrane, pića, spolnog užitka i ostalog prema zdravom razumu. Ona je zajednički nazivnik za sve druge kreposti. Integralni dijelovi ili sastojci kreposti umjerenosti su osjećaj stida i ljubav prema pristojnosti, koja regulira ugodnost dodira i okusa. Stid je naravni oblik samoobrane protiv opasnosti padanja ili guranja od nekoga u položaj ili stanje objekta za seksualnu uporabu. Krepost umjerenosti obuhvaća uzdržljivost, trijeznost i čistoću. Čistoća je krepost koja regulira nagon. Čistoći je suprotan blud. Danas smo izloženi mnogim napastima kada su u pitanju ove kreposti. U subotu navečer misno slavlje i blagoslov sa Presvetim predvodio je p. Luka. Nakon večere slijedio je razgovor s voditeljem o obrađenim temama i drugim gorućim pitanjima s kojima se svakodnevno sučeljavaju obitelji.

U nedjelju ujutro pater je obradio četvrtu stožernu krepost – pravednost. Ona upravlja čovjeka da da drugome što je njegovo. Njeni sastavni dijelovi su činiti dobro i izbjegavati zlo. Kreposti koje su povezane s pravednošću su poštovanje, poslušnost i zahvalnost. Pojmovi pravde i ljubavi su različiti, ali ne isključivi. Pravda je dati čovjeku što mu pripada, a ljubav je nadnaravna od Boga i upućuje na ljubav prema Bogu i drugima.

Nedjeljnu misu za župljane Zaostroga i sudionike susreta predslavio je p. Luka. U homiliji se osvrnuo na evanđeoski tekst i korizmene nedjelje i

potaknuo vjernike da milosno korizmeno vrijeme što bolje osmisle i iskoriste za rast u ljubavi i hodu prema Uskrsu.

Nakon ručka u nedjelju djeca su izvela igrokaz pod naslovom Korizma, za koji ih je pripremila vjeroučiteljica gđa Darija Mladin, majka šestero djece i sama dugogodišnja sudionica obiteljskih susreta. Osim igrokaza s djecom je u likovnoj radionici izradila prigodne ekološke poklone za Uskrs.

Susret je završio u nedjelju poslijepodne u razgovoru i iznošenju osobnih dojмова o susretu. Sudionici su zaključili da su im ovakvi obiteljski susreti dragocjeni i poticajni za krepostan kršćanski život u svakodnevici prepunoj izazovnih zadataka u obiteljskom i društvenom životu. Zahvalili su voditelju p. Luki Lučić koji je obogatio sve sudionike susreta.

Još jednom hvala fra Ivici Omaziću, gvardijanu samostana, na velikodušnosti i razumijevanju za brojne obitelji, roditelje i djecu i sve one koji rado dolaze na ovakve susrete i žele da ih bude i dalje.

Bogu hvala za sve velike i male, kao i za radost susreta.

Danijela De Micheli Vitturi

Obiteljska tribina - Radost i patnja u obitelji

Obiteljska tribina pod naslovom Radost i patnja u obitelji održana je u Pinakoteci samostana Gospe od Zdravlja u Splitu u utorak 22. ožujka 2011. Voditelj je bio fra Miroslav Bustruc župnik Bristivice, dugogodišnji pučki misionar i voditelj duhovnih obnova. Moderator je bila Danijela De Micheli Vitturi, a glazbeni dio vodio je Pero Prosenica. U prvom dijelu predavanja fra Miroslav je govorio o braku i obitelji kao Božjoj zamisli za čovjekovo dobro. Nikada kao danas obitelj nije bila toliko napadana - živimo u vremenu kad se stvaraju na tom području neki novi oblici krivih zajedništava. Bog je stvorio muško i žensko da budu jedno, oca i majku da postanu jedno tijelo. Svatko je od nas član neke obitelji. Bog je i svome Sinu podario obitelj: majku Mariju i njenog zaručnika sv. Josipa. Sv. Obitelj je proživjela mnogo patnje i boli i uvijek izlazila iz svojih osobnih ciljeva radi potrebe drugog. Po Božjoj namisli brak je sakrament - vidljivi znak koji jedno drugome izriče dvoje zaručnika pred svećenikom, vidljivim predstavnikom zajednice Crkve. Nevidljiva a stvarna ljubav daje im snage da nastave živjeti u toj ljubavi koju su dobili i da u njoj rastu i urode plodom. Na početku je ta ljubav malena poput gorušičina zrna. Ali zdravim rastom, ta ljubav postaje golemo stablo s obiljem plodova. Seksualnost je u službi ljubavi i tamo gdje nije otvorena životu postaje zamka za istinsku ljubav. Za brak je bitna odluka koja se

ostvaruje u ljubavi, a ne u pukoj zaljubljenosti. Vjernost je moguća, jer je Bog nama vjeran. Brak se raspada kada ne počiva na ljubavi i sebedarju. Muž i žena koji su najdublje ispunjeni Bogom mogu ostvariti i seksualni sklad. Krivi feminizam je poremetio bogomdanu ulogu muškarcu da bude voditelj i žene da mužu bude savjetnicom. Ljubav traži srce, a ne samo razum, oholost razuma treba pasti na koljena pred Bogom, govorio je dobri fra Ante Antić. U drugom dijelu susreta fra Miroslav je svjedočio o svom odnosu prema roditeljima i putu do opraštanja vlastitim roditeljima da bi se nadišlo međusobno nerazumijevanje te koliko mu je u tom pomogla molitva i predanje Bogu i Gospi. A na tom putu Bog mu je pomagao i pomaže po konkretnim osobama. Na kraju je predavač odgovarao na pitanja sudionika, molio molitvu za obitelj i udijelio svima blagoslov.

Danijela De Micheli Vitturi

Proslava Sv. Josipa u obnovljenoj crkvi u Uništima

Prvi put nakon Domovinskog rata u obnovljenoj crkvi proslavljen je blagdan Sv. Josipa zaštitnika Uništa. Svečano misno slavlje predvodio je fra Petar Klarić, župnik i gvardijan iz Knina, a u koncelebraciji su sudjelovali fra Danko Glibotić, kijeovski župnik i fra Tomislav Brekalo, bivši župnik Kijeva.

Prije misnog slavlja fra Petar je blagoslovio kip sv. Josipa kojeg je, uz još neki crkveni inventar, darovao crkvi u Uništima fra Tomislav Brekalo, njegova rodbina i prijatelji koji su se prigodom smrti njegove majke Ive odrekli kupovanja cvijeća i vijenaca.

Preko 100 vjernika iz Uništa, Kijeva, Maovica, Vrlike, Vinalića, Bosne i Hercegovine i drugih mjesta sudjelovalo je u svečanom ali i u dugo očekivanom slavlju. Crkveni zbor iz Kijeva pod ravnanjem Ivane Čavka svojim skladnim pjevanjem uzveličao je ovo slavlje.

U propovijedi fra Petar je progovorio o sv. Josipu i naglasio je da nam sv. Josip - sv. Obitelj mora biti uzor. Progovorio je i o sadašnjoj situaciji u Hrvatskoj, bilo na vjerskom, bilo na političkom planu. Sve je to povezo sa sv. Josipom i naglasio važnost vjere, obiteljskog života, odgoja i praktičnoga vjerskog života. Mnoga zla, neredi, nesloge, klevetanja, zavisti nastaju u nama zbog slabe vjere i nepotpune predanosti Kristu i njegovoj Crkvi, naglasio je fra Petar.

Nakon misnog slavlja nastavljeno je pučko veselje za obiteljskim stolom u mjesnom Domu, koje je organizirao Slavko Galiot, predsjednik MO sa svojim suradnicima.

Crkvu, koju je 1898. godine sagradio fra Mijo Kotoraš, do temelja su minirali pobunjeni Srbi 1993. g. Bila je to kamena građevina sa zvonikom na preslicu, smještena sjeverno od sela na blagoj uzvisini. Godine 2007. pokrenuta je akcija za gradnju nove crkve. Šibenski biskup o. Ante Ivas blagoslovio je gradilište i početak radova na gradnji crkve Sv. Josipa kod mjesnog Doma 20. ožujka 2009. U akciju prikupljanja sredstava uključili su se mještani Uništa, Vlada BIH, Ministarstvo kulture RH, neke Općine i Gradovi, poduzeća, prijatelji Uništa i drugi.

Projekt za novu crkvu izradio je Zdravko Živković, dipl. inž. arh. iz Zagreba. Novosagrađena crkva je pravokutnog tlocrta s manjom apsidom (vanjskih tlocrtnih dimenzija 6x9,5 m) s dograđenom sakristijom s desne strane gledano na glavno pročelje. U podrumskim prostorijama koje se dijelom nalaze ispod crkve nalazi se sanitarni čvor, čajna kuhinja, manja prostorija za prijem stranaka i ostava. Za sada su na crkvi izvedeni samo grubi građevinski radovi, a postavljena je i stolarija. Vjernici Uništa očekuju da će se opet naći dobrih ljudi koji će sudjelovati svojim novčanim darom u akciji za konačno dovršenje gradnje.

Sada u Uništima, koja se nalaze na terenu Bosne i Hercegovine živi većinom katoličko stanovništvo, ali i nekoliko stanovnika pravoslavne vjere. U selu postoji i pravoslavna crkva koja nije uništena za vrijeme nedavnog rata. Za duhovni život vjernika Uništa pastoralnu brigu vodi župnik Kijeva, čime pastoralno djeluje u dvije države. Uništani imaju jedinu vezu sa svijetom preko Kijeva - Hrvatske. Budući da pripadaju općini Bosansko Grahovo moraju do Grahova, preko Hrvatske, prijeći 75 kilometara. Nije ni čudno što se malo tko vraća u ovo mjesto koje je smješteno duboko u podnožju Dinare. Sve što imaju i što im treba za život dobivaju iz Hrvatske. Poduzete su neke akcije kako bi ovo mjesto pripalo Hrvatskoj. Od toga još, za sada, ništa. Možda dođu bolja vremena?

Tomić

Duhovna obnova u župi Runovići

U župi Runovići održana je korizmena duhovna obnova od 7. do 10. travnja. Voditelj duhovne obnove bio je fra Ante Udovičić, tajnik Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja. Na poziv župnika fra Mladena, kako je to sam na kraju duhovne obnove u zahvali i rekao, fra Ante se velikodušno odazvao.

Naglasak duhovne obnove stavljen je na euharistijska slavlja i homilije. U četvrtak, petak i subotu euharistijska slavlja s prigodnim homilijama započela su u 18 sati, a u nedjelju u župnoj crkvi u 9 i 11 sati te u 12.20 sati na Sebišini.

Valja napomenuti da su fra Ante i o. Župnik sat vremena prije euharistijskih slavlja ispovijedali. Odaziv na sakrament Pomirenja, hvala dragom Bogu, bio je zaista velik. Sama činjenica da su euharistijska slavlja redovito kasnila nekoliko minuta, pokazatelj je koliko je vjernika pristupilo sakramentu Pomirenja.

U subotu 9. travnja, program je bio gotovo cjelodnevni. Dok je o. Župnik s Dječjim zborom župe sudjelovao na *Zlatnoj harfi* u Omišu, fra Ante je već u 9 sati imao euharistijsko slavlje u kapeli *Doma za starije i nemoćne osobe* sa štíćenicima doma. Potom je u župnoj kući od 10 do 12 sati bio na raspolaganju župljanima za duhovni razgovor i sakrament Pomirenja te je nešto prije pet sati počeo sa sakramentom Pomirenja u župnoj crkvi. U međuvremenu se i o. Župnik vratio sa *Zlatne harfe*, tako da su zajedno pristupili euharistijskom slavlju u 18 sati. Nakon euharistijskoga slavlja fra Ante je održao duhovni nagovor ovogodišnjim krizmanicima i njihovim roditeljima.

U četvrtak 7. travnja fra Ante se u homiliji osvrnuo na obiteljske odnose. Naglasio je kako je ljubav prema istini itekako bitna u našim odnosima. Ljubav prema istini postaje preduvjet povjerenja na način da nadilazimo krvno srodstvo te izgrađujemo duhovno srodstvo, kazao je fra Ante, citiravši: *“Svaki onaj koji vrši volju Oca mogega koji je na nebesima moj je brat, sestra, majka, otac...”*. Predajući naš život Kristu i s duhovnim srodstvom postajemo kudikamo povezani i odgovorniji. Ne brinemo se samo za materijalno dobro obitelji, nego i za duhovno. Jednom riječju postajemo prijatelji i razumijevamo kako nema *„veće ljubavi od one kad prijatelj položi život za prijatelja“*.

U petak je proširio govor o istini i međuljudskim odnosima na način da je nasuprot istini stavio grijeh, a međuljudske odnose je iz obiteljskoga kruga proširio na odnos društva prema pojedincu, društva prema društvu te na kraju i vremena prema vremenu.

Fra Ante je među ostalim rekao: *„Kao što ISTINA oslobađa i unosi mir, čini čovjeka da nadilazi svoju stvarnost te se u potpunosti prepušta Bogu – po Kristu, i s Kristom i u Kristu – tako GRIJEH – koji je potpuna suprotnost od ISTINE, zarobljava čovjeka, unosi nemir, stavlja ga u zatvor bez zidova, udaljava ga od Boga, udaljava ga od Života!“*

Na kraju je uputio molbu da osuđujemo grijeh, ali ne i čovjeka. Pozvao je da upozoravamo na grijeh, ali na način da nikada ne smetnemo s uma kako je svaki čovjek dijete Božje.

U subotnjoj homiliji zaustavio se na kreposti poniznosti. Naglasio je kako je riječ o kreposti koja je itekako važna za život, kako na području istine, tako i na području grijeha. Bez obzira što se o njoj ne govori previše i što je društvo sve više stavlja na margine međuljudskih odnosa, ona će uvijek biti potporni stup čistoće, kako međuljudskih odnosa tako i odnosa vjernika prema Bogu. Nakon euharistijskoga slavlja fra Ante je održao duhovni nagovor našim ovogodišnjim krizmanicima i njihovim roditeljima. U duhovnom nagovoru upoznao ih je o važnosti samoodgoja koji traje cijeli život. Apostrofirao je krizmanicima da su im roditelji najveći prijatelji, istaknuo važnost razboritosti u svladavanju svakodnevnih poteškoća, uspoređujući osjećaje sa začinom, a razboritost s glavnim jelom.

Posljednji dan duhovne obnove bila je nedjelja, 10. travnja. Sve je bilo u ozračju Evanđelja o Lazarovu uskrsnuću. Misao vodilja voditelja duhovne obnove bila je: Vjerujte i ljubite i bit ćete blagoslovljeni!

Sudionik

8. nacionalni susret Franjevačke mladeži u Imotskom

U nedjelju 15. svibnja 2011. godine završio je 8. nacionalni susret Franjevačke mladeži (13.-15. svibnja). Početak trećeg dana susreta framaši su započeli molitvom Jutarnje i plenumom u kojem su iznosili svoja zapažanja iz rada po skupinama koji se odvijao dan prije u župama Imotske krajine: Imotski, Podbablje, Proložac, Runovići, Vinjani i Zmijavci.

Euharistijsko slavlje s početkom u 10.30 sati predvodio je dr. fra Željko Tolić, provincijal, a u koncelebraciji je bilo 15 fratara-svećenika. Na početku slavlja o. Provincijal je pozvao franjevačku mladež da svi zajedno „zahvalimo Bogu na svim dobročinstvima, milostima i darovima koje je dijelio i sijao preko naših riječi, preko našeg života, naših očiju, naših usana, naših pogleda. Bog je sve, nije malo, nego sve. Bog je dobro, jedino dobro, samo dobro, najveće dobro – kaže sv. otac Franjo. A što smo mi? Mi smo slika njegova, slika koja zna i pocrniti, ali u sebi ima želju da bude ljepša, da bude bolja, da bude potpunija, savršenija i bogolikija. Je li ta slika svaki put bogolika, ne znam. Zna vi i zna vaša savjest. Na početku ovog misnog slavlja malo zavirimo u dušu i srce, u svoju dubinu, i ondje gdje smo najslabiji i najnesavršeniji, ondje gdje nismo bogoliki – odlučimo da ćemo biti i bolji i savršeniji i kvalitetniji, da ćemo biti bogolikiji. Neka to bude iskreno na početku ovoga misnog slavlja“.

Na kraju euharistijskog slavlja fra Milan Krišto, u ime nacionalnih duhovnih asistenata Frame, izrazio je zahvalnost na kraju ovoga 8. nacionalnog

susreta Franjevačke mladeži u predivnom Imotskom. Naravno da najveća hvala ide Bogu koji nas je nadahnuo i okupio po primjeru sv. Franje u jednu franjevačku obitelj. Ispred konferencije nacionalnih asistenata, a usuđujem se reći i u ime svih duhovnih asistenata, bilo sestara bilo braće sestara, iskrena hvala osobito o. provincijalu fra Željku Toliću što je došao među nas, kao i svim provincijalima koji su bili u petak. Želim da ovo geslo 'Zajedno u Kristu' bude svima nama duhovna priprava i obnova za dolazak sv. oca Benedikta XVI. u Zagreb. Zaželio je da Franjevačka mladež bude izazov mnogima u svijetu. Na kraju je naglasio da „ne zaboravimo moliti za dar novoga poziva, za dar poziva u bratstvo Franjevačke mladeži i za dar poziva, na što nas Crkva osobito danas poziva na nedjelju Dobrog pastira, za nove redovnike, redovnice, nove svećeničke kandidate koji će Božju riječ lomiti i izbliza svjedočiti“.

Ana Mikulić, predsjednica Splitsko-dubrovačkoga područnog bratstva, u zahvalnoj riječi naglasila je kako je gvardijan samostana Sv. Franje u Imotskom, kada je trebalo prihvatiti ulogu domaćina, izrazio veliku radost rekavši da može primiti „ne samo 1000 framaša nego ako je potrebno i cijeli Zagreb“. „Stoga, oče gvardijane“, rekla je Ana Mikulić, „jedno velika hvala u ime cijeloga Splitsko-dubrovačkoga područnog vijeća i u ime nacionalnog vijeća što ste dopustili da na ovome posebnom mjestu bude održan 8. nacionalni susret Frame. Puno Vam hvala“. Potom je uručila prigodni dar ocu gvardijanu fra Zoranu Kutleši. Nakon toga je uputila zahvalnu riječ fra Željku Toliću, provincijalu, naglasivši „kako je suvišno napominjati kolika dobročinstva o. Provincijal čini za ovo Splitsko-dubrovačko područno bratstvo. Osim što ste bili u petak i danas s nama, Vi ste također bili s nama u samostanu na Trsteniku prigodom obilježavanja 15 godina našega bratstva kada ste nam ustupili Vaše prostore i vrijeme. Za sva dobročinstva koja činite za nas izražavam jedno veliko hvala“, rekla je Ana Mikulić. Zatim je uručila prigodni dar o. Provincijalu rekavši kako je dar za o. Provincijala izabrala osoba kojoj je on predavao na Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Sinju.

Ivan Bambir, nacionalni predsjednik Frame, na početku je naglasio kako „ono što smo ovdje doživjeli treba ponijeti sa sobom kako bi naša bratstva rasla na temelju onoga što smo ovdje doživjeli. Pokušajmo svi zajedno zapamtiti dvije riječi: formacija i složnost. Zajedno radimo na tome u budućnosti.“ Pozvao je sve prisutne da zahvale Bogu na svakom dobru koje nam je omogućio kroz ovo vrijeme na 8. nacionalnom susretu, a zatim je zamolio framaše da velikim pljeskom nagrade sve obitelji Imotske krajine koje su ugostile framaše. Potom je zahvalio Jerku koji je bio ton majstor i fra Kristianu koji je bio glavna spona susreta. U ime benda „Tobija“ dar zahvalnosti primio je Franjo Buglec. U ime cijeloga Splitsko-dubrovačkog područnog bratstva dar zahvalnosti od Ivana Bambira primili su Ana Mikulić,

predsjednica, i fra Frano Doljanin, područni duhovni asistent. Zatim je naglasio kako „ima jedna osoba koja je otvorila vrata za sve nas, ta su vrata bila ogromna, a osoba je fra Zoran Kutleša, gvardijan, i sva njegova braća. Svaki centimetar samostana bio nam je na raspolaganju, šator, škole ... sve je to bilo organizirano. Zbilja, hvala Vam još jednom“. Na kraju je posebno zahvalio fra Željku Toliću, provincijalu „jer je mnogo vremena posvetio nama na ovome nacionalnom susretu. I drugo, jer je očito da mnogo brine za duhovnu asistenciju Splitsko-dubrovačkog područnog bratstva koje je jako i veliko. Bez duhovnih asistenata to bi bilo nemoguće. Molim Vas jedan veliki aplauz za njega“, završio je predsjednik nacionalnog vijeća.

Fra Zoran Kutleša, imotski gvardijan, župnik i dekan, zahvalio je Gradu Imotskom na čelu s gradonačelnikom, osnovnoj školi Stjepan Radić na čelu s ravnateljicom Marom Pezo i cijelom osoblju gimnazije Dr. Mate Ujević na čelu s ravnateljem Antom Trutinom i osobljem sportske dvorane, policiji, HEP-u, Lasić Company za binu te Vesni Ujević i fra Miroslavu za uređivanje bine i šatora. Potom je zahvalio svim postulantima, kuharicama, a posebno od srca svim župljanima. Zatim je izrazio zahvalnost svim fratrima iz samostana i okolnih župa. Na kraju je uputio riječ framašima rekavši kako su oni „s ljubavlju pripremali ovaj susret. Kao gvardijan, u ime svih nas koji smo sudjelovali u organizaciji ovoga susreta, ako je bilo propusta s naše strane molim vas da nam oprostite. Mi smo imali ljubavi i dobre volje, ali kao ljudi uvijek je moguće da bude propusta“. Posebno je zahvalio fra Kristianu Stipanoviću koji je mnogo učinio ne samo kroz ova tri dana nego i kroz cijelo pripremno razdoblje. Pozdravio je, također, i zahvalio o. Provincijalu. Na kraju je rekao: „Živjeli svi skupa pa se za nekoliko godina vidimo opet u Imotskom“.

Fra Željko Tolić, predvoditelj slavlja, prije blagoslova je rekao kako kažu da je zlatno pravilo diplomacije – slušati, malo govoriti i ništa obećavati. Međutim, rekao je da će prekršiti to pravilo i obećao da će uvijek imati razumijevanja za potrebe Franjevačke mladeži. Zatim je nadodao da „društvo koje ima ovakvu mladost – ono ima budućnost, ima perspektivu. Ja u tom društvu zaista vidim jednu perspektivu i vidim jednu budućnost - u vama. Zbog toga, nemojte razočarati malo starije od vas, budite ta budućnost, budite ruka i lijeva i desna, i društva i Crkve. Vi vidite da se puno stvari urušava, ali budite obnovitelji toga društva da to društvo jednostavno bude sretno, obnovljeno i u vama zaista zdravo i prepoznato. Ja se nadam da ćete to tako i učiniti. I još nešto vas molim. Napravite jedan prsten, napravite jedan lanac, svaki od vas neka nađe još nekoga da vas bude više brojčano i kvalitetno. Treba nam zdrave mladeži, treba nam karakterne mladeži, treba nam moralne mladeži. Mi je vidimo u vama jer bez toga nećemo imati života“. Zatim je o. Provincijal zazvao na sve prisutne blagoslov sv. Franje.

Nakon bogatog ručka, koji su pripremili domaćini, framaši su se pozdravili i uputili u razgledavanje grada Imotskog, a potom svojim kućama.

Propovijed fra Željka Tolića, provincijala na završetku 8. nacionalnog susreta Frame

“U predvečerje svoga života bit ćeš pitan o ljubavi!”

Draga mlada braćo i sestre, draga Franjevačka mladeži! Ove sadržajne riječi nisu iz Evanđelja i nisu Isusove. Njih je izgovorio jedan kršćanski redovnik, teolog, pjesnik i svetac – Ivan od Križa (1542.-1591.).

Što je ljubav i što ta riječ zapravo znači, teško je definirati. Kao što je u povijesti čovječanstva bilo puno bogotražitelja koji su žudjeli za Bogom i htjeli mu se približiti i htjeli ga dosegnuti – netko s molitvom, postom i pokorom, netko danonoćnim umovanjem i razmišljanjem, a netko s dugim hodočašćima itd., isto je tako bilo bezbroj pokušaja da se odredi i definira što je ljubav. Pa ipak, usprkos silnoj želji i naporu, još nitko u povijesti nije uspio dati iscrpnu definiciju ljubavi oko koje bi se svi složili i koju bi svi prihvatili.

No, unatoč tome, svi se slažu da neke pojave ne možemo nazvati ljubavlju. Tako, primjerice, izrabljivanje čovjeka nije ljubav, nasilje nije ljubav, uskratiti radniku zasluženu plaću i nagradu nije ljubav, nekoga nepravedno oklevetati i ocrniti daleko je od ljubavi. Ljubav, nadalje, nije ni blagostanje – jer kad bi ljubav bila blagostanje, onda bi Bog bio vidljiviji u Njemačkoj, Švicarskoj i Americi, nego u Indiji, Africi ili siromašnim brazilskim favelama. Ljubav nije isto što i radost i veselje – jer bi onda Bog bio nazočniji u noćnim klubovima i barovima, nego u zatvorima, bolnicama, sirotištima i rovovima. Nije to ni slobodna ljubav, kako se danas želi nametnuti – jer kad bi to bila ljubav onda bi Bog zasigurno bio prisutniji u Švedskoj, nego u sestrama koje njeguju gubave, bolesne, nemoćne i umiruće. Što ljubav nije, možemo nanizati tisuće primjera.

A što je ljubav? Dok istražujem što je to ljubav, kršćanska nam vjera ni u kom slučaju ne dopušta skliznuti s jednog kolosijeka koji se zove *čovjek*. Jer ljubav – ta misao, ta riječ o kojoj svi maštaju, pjevaju, pišu i govore – ne može se zamisliti bez čovjeka, kao što se ni čovjek – to ljubljeno Božje biće – ne može shvatiti izvan ljubavi i bez ljubavi. Zato je na mjestu ona tvrdnja koja veli da čovjek koji ne ljubi nije čovjek, da kršćanin koji ne ljubi nije kršćanin!

Promatramo li zapadni svijet – u kojem se iz raznih razloga i zbog raznih utjecaja piramida osnovnih ljudskih i kršćanskih vrednota izokrenula naglavačke – nije teško uočiti da je u tom svijetu Bog umro u ljubavi. Zapadnjaci danas vole predmete i posjede, vole novac i izlaske, zabave i

provode, samodopadno vole sebe, vole svoje pse i mačke..., ali vidljivo je i očito: malo ili nimalo vole čovjeka.

Ne znam da li su vam poznate Tagorine riječi. Izrekao ih je pri jednom posjetu Zapadu: *Zapad je – veli on – sličan kamenu koji je dvadeset stoljeća ležao u vodi rijeke. Uzmemo li ga u ruke, opažamo da je gladak, izbrušen i svjež. Ali, ako ga razbijemo, iznutra je suh!* Doista, iako se Zapad već dvadeset stoljeća nalazi u preporodnim vodama kršćanstva, on je – ako mu zavirimo u srce, kako veli Tagora – ipak neosjetljiv, suh i beščutan. Skliznuo je s kršćanskog kolosijeka ljubavi na koji ga u početku kršćanski misionari teškom mukom usmjериše. Mnoge su kršćanske postavke danas na Zapadu ponižene, izokrenute, zgažene i obezvrijeđene, a mnoge su već odavno usahle i zaboravljene. Zapad danas ne poznaje ljubav; ona je tu na umoru, na samom izdisaju.

Što je ljubav? Sveti Ivan, taj ljubljени Isusov učenik, piše: “Bog je ljubav”! Ako je Bog ljubav, a jest, onda nas On jedini može ispravno i poučiti što je to ljubav. Evanđelja su puna divnih primjera u kojima Isus čini djela ljubavi; i uvijek s napomenom da i mi tako činimo.

Podsjetimo se ukratko: sa siromasima Isus želi biti siromašan, s odbačenima prezren, s napastovanima napastovan, s umirućima raspet. Zanemarivši sebe, sav se posvetio ljudima. Poučavao ih je, tješio i liječio: gluhima je vraćao sluh, slijepima vid, čak je i mrtve dizao iz groba. Nije bježao ni od koga niti se otimao ijednoj molbi i vapaju: ni glasu gubavca, ni prošnji stotnikovoj, pa ni zaklinjanju žene iz tirske i sidonske krajeva. Liječi, podiže i najavljuje radosno oslobođenje od svih zala i okova.

Volio je sve ljude; volio ih je bez razlike. Ali dobrota se pokazala većom ondje gdje je i potreba bila veća. Njegova ljubav prema siromasima nije išla na štetu bogatih. Tko je bogat, ne mora biti zao. Tko ima, ne znači da je stekao na nepošten i nezakonit način. Tko nema, ne znači da ima pravo krasti i oteti. Ako bogataši preziru, siromasi često mrze. Isus nije budio zavist sirotinje niti je pozivao na kakvu pobunu. On je ljubio, božanski i iskreno, i jedne i druge.

Pa ipak, njegova je ljubav posebno odskakala prema grešnicima, zbog kojih je, kako veli, i došao na ovaj svijet. Tražio je oprostjenje za svakoga. Petar ga pita koliko puta mora oprostiti svome bratu. Nije li dosta sedam puta? Isus mu odgovara: *Petre, ne sedam puta, nego sedamdeset puta sedam* – što znači uvijek, trajno i beskrajno. Po čemu će ljudi prepoznati da smo Kristovi učenici i sljedbenici, da je on jedini naš Učitelj i naš Gospodin? Samo po ljubavi! *Samo po ljubavi će ljudi prepoznati da ste moj učenici!* Reče to bez ikakva drugog dodatka i dodatnog tumačenja. Ne po pameti, naobrazbi i ljepoti, ne po zaslugama, sjedinama i godinama, ne po fakultetu, porijeklu

i staležu, imovini i djedovini, nego po ljubavi koja je strpljiva i dobrotiva; koja sve prihvaća i sve prašta, koja sve vjeruje, sve razumije i sve usrećuje (usp. 1 Kor 13, 4-7).

Dozivam u sjećanje onu divnu zgodu iz Ivanova evanđelja (Iv 8, 3-11), kad mu revnitelji Mojsijeva zakona dovedoše ženu uhvaćenu u preljubu. Njih je sablažnjavala Isusova blagost prema grešnicima i slabima, pa mu htjedoše podmetnuti ovaj pikantan slučaj, za koji je Mojsijev zakon propisivao kamenovanje. Rekoše mu: *Učitelju, ova je žena uhvaćena u samom činu preljuba. Mojsije nam je u Zakonu naredio da takve žene kamenujemo. A što ti veliš?* Sve su oči bile uprte u njega; očekuju njegov odgovor kao ratni plijen; ne sjedaju, nego stoje na nogama. Isus sjedi. U sredini je žena kao krajnost grijeha. Krist ne ustaje niti ih gleda. Bila je to instinktivna odbojnost prečistog Sina čovječjega spram onih koji unakaziše sliku čovjeka čim se drznuše osuditi drugog čovjeka.

Tada se sagnu i poče pisati prstom po zemlji ispred jeruzalemskoga hrama. Bio je to prvi Stvoriteljev rukopis u našoj povijesti. Nitko nije doznao niti će ikada doznati riječi što ih je Krist tada ispisao. Nije nam poznato koje su ruke ili čije noge izbrisale te riječi, to prvo i jedino pismo što ga Bog svojom rukom ispisa čovječanstvu. Ali, ako nitko neće doznati te njegove riječi, ipak jedno znamo: znamo plod što ga proizvedoše te riječi – spasiše jednu ženu od sigurne i grozne smrti kamenovanjem; istrgoše je sudu namještenih i licemjernih sudaca s rukama punih kamenja. Konačno, Isus se uspravi, pogleda ih u ravno oči i dušu pa izusti: *Tko je od vas bez grijeha, neka prvi baci kamen na nju!* Učinak ovih riječi je poznat: *Počese se razilaziti jedan po jedan* – kaže Evanđelje – *počevši od najstarijih*. I nakon što se razidoše, ostadoše sami licem u lice: nevinost i grijeh, Stvoritelj i stvorenje, snaga i slabost, sloboda i ropstvo. *Nitko te ne osudi?* – upita je Isus. *Nitko Gospodine,* čuo se prvi put glas žene, koja se nije usudila braniti pred svojim sucima, jer je znala da pred njima nema opravdanja. *Ni ja te ne osuđujem. Idi i od sada ne griješi više!* Doista, neiscrpiva je ljubav i neopisiva je dobrota u srcu Isusa iz Nazareta, jedinoga Otkupitelja ljudskoga roda.

Draga Franjevačka mladeži, ovo je samo jedan od onih poznatih i divnih primjera ljubavi koju je Isus pokazao. Ali s napomenom da se i mi takvim putem uputimo i da i mi tako činimo; da budemo Kristonosci a ne licemjerni revnitelji, oprosnici a ne suci, uskrsnici a ne narcisoidni rušitelji, ukopnici i grobari tuđih života i tuđih sudbina.

Draga braćo i sestre, draga Franjevačka mladeži! Dok vas gledam danas ovako sabrane, iz svih mjesnih i područnih bratstava Lijepe naše Domovine, a dijelom i iz sestre joj Hercegovine, čini mi se da u svakom vašem oku i pogledu mogu vidjeti i prepoznati oduševljenje zbog ovoga trodnevnog

susreta; da na svakom vašem licu mogu iščitati radost što ste dionici jednog bratstva i sestrinstva, jedne obitelji – *franjevačke* i jedne zajednice – *crkvene*, koja je milošću Božjom i voljom gospodina pape Inocenta III., počela postojati pred 800 godina, darujući – kako u naraštajima prije vas – tako danas s vama i po vama toliko života i djela, toliko plodnosti i svetosti za Crkvu i društvo u Hrvata.

Na početku toga franjevačkog pokreta, muškog i ženskog, bratskog i sestrinskog – do tada neviđenog, poslije toga nenadiđenog – stoji čovjek kojega je pohodila živa Božja sila, Franjo Asiški. Sreća za kojom je prije obraćenja tragao, ljubav za kojom je žudio, konačno mu je u crkvi Sv. Damjana objavila svoje lice i kazala mu: *Idi, Franjo, i popravi...!* Od tada je potpuno pripadao Bogu, kao što zvijezde pripadaju nebu.

Draga Franjevačka mladeži, sve je malo što nije sve. Sreća za kojom i vi danas tragate i koju imate pravo uživati, ljubav za kojom žudite ima ime, ima lice: *Isus iz Nazareta* koji daje mladima mladost, jadnima sreću, tužnima radost. Svima sve: ono veliko, bitno, sretno i sveznačajno sve. I ne može manje, i ne zna drugačije, jer on je Sve.

Svaki susret mladih uvijek je veliki događaj i velika nada. I ovaj VIII. nacionalni susret Franjevačke mladeži u Imotskom veliki je događaj za ovaj grad i velika nada za Crkvu i društvo općenito. Stoga, na krilima te nade, dopustite mi, draga Franjevačka mladeži, da vas sve skupa i svakoga posebno zamolim:

- Nemojte napustite ovaj grad prije nego odlučite da ćete već od danas biti još bolji, plemenitiji, prepoznatljiviji, marljiviji, savjesniji i odgovorniji prema sebi i svakom stvorenju; da ćete ugraditi svoj život u hram Božje prisutnosti, u njegovu snagu i ljubav njegovu; da nećete dopustiti slabosti svojoj da nadjača snagu njegovu koja je u vama.
- Ne otiđite s ovog susreta a da širom ne otvorite vrata Bogu; dopustite mu da po vama živi. Istina, on je Bog Svemoćni, ali bez naše suradnje on je Bog nejak, daleki i nerazumni; zato mu dopustite da se nastani u svetištu vašega života, da s vama liježe i ustaje, da u koracima vašim hodi i preko usana vaših zbori; dopustite mu da i danas po vama moli, da liječi, prašta i voli; da preko vas i danas može reći: *Ni ja te ne osuđujem, Ja sam s vama, Evo ti Majke, Evo ti sina, brata sestre i prijatelja...* Dragi mladići i djevojke, dopustite Bogu da s vama i po vama bude Bog.
- I prije nego se danas razidete, kažite i obećajte jedni drugima da ćete uvijek biti lica Bogu okrenuta i da ćete uvijek tražiti njegovo lice – *Querite faciam eius semper* (Tražite uvijek lice njegovo); da ćete ljubiti Boga svim srcem svojim, svom dušom svojom, svom snagom svojom i svim umom svojim; da ćete cijeniti, poštivati, voljeti i držati do bližnjega svoga

onako i onoliko koliko cijeniš, poštuješ, voliš i držiš do sebe samoga. Ne trebaš više, ali ne smiješ ni manje. Jer ćeš – kako rekosmo na početku – u predvečerje svoga života biti pitan o ljubavi.

- Kažite i obećajte jedni drugima da ćete biti borci za život; za dom i domovinu, za dostojanstvo svakog čovjeka: svakog muškarca i svake žene, za ljepotu uvijek mlade ljubavi, za sigurnost začeca, za pune kolijevke i puna srca.

Draga Franjevačka mladeži ovo nisu priče za malu djecu. Ovo je poruka budućnosti koju već vidim dok u ovom trenutku gledam vas. I zašto ne reći da je vidim bolju, ljepšu, sretniju i bezbrižniju nego li je to ova naša sadašnjost s nama. Radujem se i veselim se toj budućnosti; i rastem dok joj s vama idem ususret.

Zlata i srebra nemam, ali ono što imam, to vam u ovom trenutku od srca dajem i podjeljujem. A to je blagoslov sv. Oca Franje. S njim zajedno jamčim, velim i molim: *Neka vas blagoslovi Gospodin i neka vas čuva. Neka vas licem svojim obasja i milostiv neka vam bude. Neka pogled svoj Gospodin svrne na vas i mir vam podari.* I danas i u sve vijeke vjekova. Amen!

Sudionik

Bliži se proslava četrinstote godišnjice franjevačkog samostana u Živogošću

U utorak 17. svibnja, župljani župe Svetog križa u Živogošću svečano su proslavili svetog Paškala. Misno slavlje predvodio je fra Vinko Prlić, župnik Staševice, u koncelebraciji sa živogoškim gvardijanom i župnikom fra Perom Rastočićem, makarskim dekanom msgr. Pavom Banićem, zaostroškim gvardijanom fra Ivicom Omazićem, urednikom «Kačića» fra Gabrijelom Jurišićem, svećenicima fra Dominikom Radićem, fra Srećkom Vekićem i fra Nediljkom Šabićem.

Fra Vinko je u homiliji naglasio važnost svete euharistije u životu svetog Paškala. Župski pjevački zbor pod vodstvom sestre Celine Posavec skladnim pjevanjem uzveličao je slavlje. Slavlju je nazočilo nešto više od pedesetak vjernika i svećenici fra Kruno Bekavac, fra Mario Jurišić, fra Danko Glibotić, fra Nikola Glavinić, fra Bone Bilić, fra Branko Brnas i don Milivoj Čalo.

Na kraju svete mise fra Gabrijel Jurišić je otvorio trogodišnju pripremu za proslavu četrinstote godišnjice osnutka samostana Svetoga križa u Živogošću, A.D. 1614. - 2014. Iznio je kratku povijest samostana. Turci su nekoliko puta

zapalili samostan, fratre rastjerali. Francuzi su pretvorili samostan u vojarnu, a crkvu u konjušnicu. Komunisti su pljačkali samostan i zlostavljali fratre. Pretrpio je samostan razna razaranja. Preživio je 1962. godine veliki zemljotres. Nakon svakog razaranja fratri su samostan obnovili i sačuvali do danas.

Slušateljstvu se obratio makarski dekan, msgr. don Pave Banić. Naglasio je važnost samostana u životu Crkve. Nije zaobišao teška prošla vremena. Zahvalio je Bogu što su ta vremena iza nas. Sadašnje vrijeme donijelo je nove poteškoće. Demografska slika u Makarskom primorju i zaleđu nije povoljna. Momci se ne žene, djevojke ne udaju. Stoljetna mjesta ostaju pusta, nema djece.

Svećenici su s narodom izmolili molitve za pokojnu braću franjevce koji su živjeli i djelovali u franjevačkom samostanu u Živogošću. Zahvalili im za sva dobra koja su činili za Boga, Crkvu i hrvatski narod.

FraPeR

Prvi put objavljeno ponovljeno izdanje „Razgovora ugodnoga“ Starca Milovana

U pripravi za 300. obljetnicu rođenja fra Andrije Kačića Miošića (1704.-2004.) bilo je više ozbiljnih i lijepih prijedloga, od kojih su neki prihvaćeni i ostvareni, a neki nažalost nisu.

1. Tako je još Inicijativni odbor, a onda i Radni predložio HAZU da bi za spomenuti jubilej trebalo prevesti na hrvatski jezik i izdati zajedno s latinskim originalom i popratnim tekstovima Kačićev filozofski priručnik *Elementa peripatethica* (1752.). Prijedlog nije prihvaćen i do danas ništa nije učinjeno.
2. Predloženo je da se održi Međunarodni simpozij. Prihvaćen je prijedlog, održan simpozij (2004.) i objavljen zbornik „*Fra Andrija Kačić Miošić i kultura njegova doba*“, HAZU, Zagreb 2007., str. 559 (objavljena su 33 znanstvena članka).
3. Također je predloženo da se objavi novo kompletno izdanje (poezija i proza) „*Razgovora ugodnoga naroda slovinskoga*“. Akademija nije prihvatila taj prijedlog. Kad je to predloženo izdavačkoj kući Školska knjiga, gospodin Ante Žužul rado je prihvatio prijedlog i objavljeno je kompletno izdanje „RU“ u Zagrebu 2006., str. 858, s popratnim tekstovima.
4. Bilo je predloženo HAZU da izda ponovljeno izdanje (reprint) „*Razgovora ugodnoga*“, jer je sačuvano vrlo malo primjeraka, pa ga

često ni veliki znanstvenici kao i mnogi poštovatelji Starca Milovana nikada nisu imali u rukama, niti su ga vidjeli, a kamoli da bi na njemu mogli znanstveno raditi. Prvo je izdanje objavljeno u Mlecima 1756. godine (str. 396).

Akademija to također nije prihvatila. Opet je gosp. Ante Žužul prihvatio prijedlog. Već je prije povjerio gosp. Draženu Budiši da uređuje novopokrenuti niz „*Biblioteka starine*“ i objavljena je prva knjiga u tom nizu fra Filipa Grabovca „*Cvit razgovora naroda i jezika iliričkoga aliti arvackoga*“ (Venecija 1747., 528). U istom je nizu pod brojem 2 objavljena „*Prva hrvatskoglagoljska početnica 1527.*“, ŠK, Zagreb 2007. (reprint i popratni tekst) 33 i još nekoliko knjiga. Pred Božić 2010. god. konačno je ugledalo svjetlo dana ponovljeno izdanje (reprint) Kačićeva „*Razgovora ugodnoga*“ (prvo izdanje iz 1756. godine). Učinjeno je to s malim zakašnjenjem za 300. obljetnicu rođenja (1704.-2004.), ali je izišlo baš pred Božić prošle godine u prigodi 250. obljetnice blažene smrti Starca Milovana (1760. - 14. XII. - 2010.). Priložen je „pogovor“ o Starcu Milovanu i njegovim djelima, sažetak na engleskom jeziku i impresum. Treba se sjetiti da je *Pismarica* Starca Milovana objavljena u preko 70 izdanja, a da su neke njegove pjesme prevedene na 14 europskih jezika.

Dakle, dogodilo se nešto izvanredno. Ovo je prvi put da je jedna hrvatska izdavačka kuća - zagrebačka Školska knjiga - objavila ponovljeno izdanje (reprint) „*Razgovora ugodnoga naroda slovinskoga*“ prema prvom izdanju iz 1756. godine. To je posebno važno za hrvatsku kulturu, jer će sada mnogi domaći i strani znanstvenici moći imati u svojim rukama i proučavati prvo izdanje „*Razgovora ugodnoga*“. To je za kroatiste, filologe, povjesničare hrvatske književnosti u domovini i u inozemstvu prvorazredna poslastica.

Reprint izdanje svakako je priznanje i čast fra Andriji Kačiću Miošiću, uzornomu redovniku, svećeniku, profesoru filozofije i teologije, povjesničaru, narodnom prosvjetitelju, piscu koji je pisao na tri jezika (hrvatski, latinski i talijanski) i mučeniku kršćanskoga karitasa, koji je žrtvovao svoj život da bi nabavio korice kruha siromašnim obiteljima u Podaci.

To je čast fratrima „Kačićeva samostana“ u Zaostrogu, svim franjevcima Provincije Presvetoga Otkupitelja i svim hrvatskim franjevcima, gdje god oni bili.

Svaka čast Školskoj knjizi i njezinu vođi Anti Žužulu što se odlučio na taj kulturni pothvat i događaj! Gratias maximas!

Koliko je poznato, u našoj Provinciji niti jedan samostan u svojoj knjižnici *nema prvoga izdanja* Razgovora ugodnoga (1756.), a Zaostroški samostan ima drugo izdanje (1760.). Stoga bi bilo „*dignum et justum*“ da svi samostani

i župe Provincije za svoje knjižnice nabave prvo izdanje (ovaj reprint) *Pismarice* Starca Milovana, koje je sad svima dostupno. Vivant sequents!

Fra Gabrijel Jurišić

Koncert Zbora mladih „Gospe od Zdravlja” u Münchenu

Nakon dugih priprema, raspjevani Zbor mladih splitske župe Gospe od Zdravlja, zborovođe fra Stipica Grgat i č. s. Zorislava Radić uputili su se u četvrtak 3. 3. 2011. na putovanje u Njemačku, u bavarsku prijestolnicu München.

Putovali smo cijelu noć, uz smijeh, pjevanje i uzbuđenje zbog putovanja. Nakon buđenja smo izmolili jutarnju molitvu i stigli u Austriju, gdje smo u Salzburgu obišli rodnu kuću W.A.Mozarta i poslušali priču o njegovu životu, vidjeli prve notne zapise i klavir na kojem je svirao. Nakon toga smo se uputili u München na ručak u hrvatski hotel „Onkel Ivo” gdje nas je počastio gostoljubivi gospodin Sadrić i njegovo osoblje. Nakon okrjepe, u znak zahvale otpjevali smo ljubaznim domaćinima, gospodinu Ivi i njegovoj supruzi Ruži pjesme Fala, Moja diridika, Ave Maria i Ružo moja crvena.

Nakon toga smo se uputili u grad, prošetali se po Marienplatzu i naposljetku došli u Hrvatsku katoličku misiju gdje su nas dočekale obitelji koje su nas ugostile za vrijeme našeg posjeta Münchenu.

Razdvojili smo se i otišli s obiteljima, svatko svome novom domu.

Sutradan, nakon razgledavanja ljepota i znamenitosti Münchena, održali smo koncert duhovne glazbe u kapeli BI. Alojzija Stepinca. Na licima brojnih slušatelja moglo se očitati oduševljenje našim pjevanjem. Pjevali smo i u nedjelju na jutarnjoj misi u dupkom punoj crkvi St. Michael. Poslije smo se vratili u Misiju, oprostili od domaćina i nakon zakuske s pjevačima iz Metkovića, uputili prema Splitu. Putovanje je bilo odlično, uz puno druženja, radosti i prijateljstva. Stigli smo svojim kućama u ranim jutarnjim satima.

U ime Zbora želim zahvaliti HKM München, svim svećenicima, časnim sestrama i članovima Misije na čelu sa župnikom fra Tomislavom Dukićem i obiteljima koje su nas tako srdačno primile u svoj dom i na svim lijepim trenucima koja će nam zauvijek ostati u sjećanju.

Istu zahvalnost želimo izraziti Splitsko-dalmatinskoj županiji, kao i gradu Splitu na iskazanoj potpori te gvardijanu samostana Gospe od Zdravlja fra Marku Duranu.

Petra Odak

Fra Vjeko Vrčić - osoba godine Imotske krajine

Osoba 2010. godine Imotske krajine je fra Vjeko Vrčić, 97-godišnji, najstariji franjevac u Dalmaciji. Fra Vjeko je rođen 1914. godine u Imotskomu.

Franjevačku gimnaziju završio je u Sinju, a teologiju u Makarskoj. Svećenički rad počeo je kao profesor na Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Sinju od 1939. do 1945. godine. Kad je nakon onoga rata gimnazija bila ukinuta, posvetio se pastoralnom radu. U Metkoviću je službovao od 1945.-1958. godine, u Imotskomu od 1961.-1967., zatim u Vrgorcu od 1967. -1982. U spomenutim gradovima je bio župnik i dekan. Kraće vrijeme bio je župnik u Runovićima i Igranima. Uz predani pastoralni rad, fra Vjeko Vrčić cijeli je svoj životni vijek podredio istraživanju i arhiviranju povijesne građe Imotske krajine, ali i cijele Dalmacije i Hercegovine. Osnivač je Franjevačkog muzeja u Imotskomu, ali i arhiva i knjižnice. Autor je više stotina novinskih tekstova objavljivanih u brojnim listovima. Piše knjige u kojima prikazuje povijesne prilike ovdašnjih žitelja, ali i romane i novele. Objavio je 20-ak naslova, a radni elan nije ga napustio ni danas te je nedavno iz tiska izišlo i novo, dopunjeno izdanje „Plemena Imotske krajine“. O njegovom životnom djelu svjedoče i brojna priznanja koja je dobio kao što su Red Danice Hrvatske s likom Marka Marulića, nagrade za životno djelo od strane Splitsko-dalmatinske županije i Grada Imotskoga, proglašen je i počasnim građaninom grada Vrgorca. Posebno obrazloženje ovogodišnje nagrade za osobu godine nije potrebno navoditi, jedino što možemo istaknuti da nam je posebna čast što imamo priliku uručiti nagradu za osobu godine Imotske krajine ovom velikom Imoćaninu.

Sudionik

Dramski prikaz Muke Gospodinove u Imotskom

Ako se za neki događaj može reći da ne ostavlja čovjeka vjernika ravnodušnim, to je onda nesumnjivo živi prikaz Muke našega Gospodina Isusa Krista. I ove godine sve je započelo na Cvjetnicu u 20 sati sa scenom Posljednje večere, pa preko Getsemanija, Pilatova suđenja, susreta s Majkom i Šimunom Cirencem sve do scene Golgote i Uskrsnuća. Oko tisuću kostimiranih glumaca amatera učinilo je Grad na gori na nekoliko sati hrvatskim Jeruzalemom.

Na početku i na kraju prikaza sve nazočne od srca je pozdravio gvardijan i župnik fra Zoran Kutleša, ne zaobilazeći u svom govoru ni hrvatski Veliki petak koji nam se dogodio po bezočnoj presudi hrvatskim generalima, kojima je u čast na samom koncu zapjevana hrvatska duhovna budnica *Do*

nebesa nek' se ori, razliježući se s povijesne tvrđave Topana daleko u noć, budeći nadu u tužnim potresenim srcima. Kako ne spomenuti jedinstvo i angažiranost Imočana koji su uložili silan napor u ostvarenju još jedne imotske Muke, a na poseban način dvoje ljudi, fra Antu Babića, idejnog tvorca i redatelja i Vesnu Ujević, neumornu župljanku, umjetnicu po čijem naporu i zlatnim rukama ostade trajan zapis vjere.

Imotska Pasija dovela je u Imotski na Cvjetnicu velik broj hodočasnika, ali i ponekog stručnjaka glume, od kojih izdvajamo gospodina Joška Juvančića, uglednoga hrvatskog redatelja, iz čijih su se usta čule pohvalne riječi s obzirom na izvedbu i sam ambijent Muke.

Na kraju valja spomenuti i nezaobilaznog, jedinoga profesionalnog glumca Tomislava Martića, po dvanaesti puta u ulozi Isusa Krista, koji je, kao i većina Hrvata, vidno dirnut posljednjim nemilim zbivanjima u Hrvatskoj izjavio da je zajedno s brojnim Imočanima i dragim gostima došao zagrliti križ kao vrelo svjetla i snage za život u tamnim trenucima duše.

Sudionik

Proslava Sv. Marka u Podbablju

Župljani župe Podbablje, koji sv. Marka slave kao naslovnika svoje filijalne crkve koja se nalazi u Podbablju Gornjem, u ponedjeljak 25. travnja proslavili su njegov blagdan. Nekoliko stotina vjernika i ove godine je nazočilo svečanom misnom slavlju koje je u svečevoj crkvi predvodio fra Nedjeljko Jukić profesor na Franjevačkoj klasničnoj gimnaziji u Sinju uz suslavlje župnika Podbablja fra Vinka Gudelja i fra Ivana Jukića.

U svojoj homiliji pred prepunom crkvom vjernika ovogodišnji propovjednik istaknuo je važnost i veličinu današnjeg sveca, kazavši kako je njegovo mjesto značajno zbog toga što je bio evanđelist koji je napisao najstarije Evanđelje te je kao takav više nego ostali evanđelisti isticao upravo Kristovo čovječstvo.

Posebno se osvrnuo i na povijest spasenja koju je svetac zapisao u svom Evanđelju, a potom je aktualizirao trenutačnu tešku situaciju u hrvatskom društvu istaknuvši kako trebamo gledati primjer ovoga sveca i biti sabrani i strpljivi.

Nakon svete mise, za vrijeme koje je pjevao Mješoviti pjevački zbor župe Podbablje koji je ovom prigodom bio sastavljen od pjevača iz Druma i Grubina, a kojim je ravnala njihova voditeljica s. Ljiljana Todorčić, svima se zahvalio župnik fra Vinko Gudelj istaknuvši radost zbog toga što je ovaj

dan ove godine privukao neobično mnoštvo vjernika. Naglasio je kako je proslava ovog dana ništa drugo nego li produžetak Uskrsa i njegove radosti.

Uoči svete mise održana je tradicionalna procesija u kojoj su podbapski očevi nosili kip svoga suzaštitnika te tradicionalni blagoslov polja.

Za ovu prigodu temeljito je obnovljen interijer crkve.

Sudionik

Učenici fra Bruna Peze osvojili prvo i drugo mjesto iz latinskoga jezika

Josip Skejo (4.a) i Martin Vrlić (3.a), učenici *Franjevačke klasične gimnazije u Sinju s pravom javnosti*, pod vodstvom fra Bruna Peze, osvojili su prvo i drugo mjesto na državnom natjecanju u poznavanju latinskog jezika i rimske civilizacije u kategoriji klasičnih gimnazija. Natjecanje je održano 19. travnja 2011. u Krku.

Danima nakon trijumfa još se ne stišava bura nadahnuća što zapuha iz državnog natjecanja pa lovorom ovjenčan dvojac, prizvavši upomoć Erato, muzu pokroviteljicu poezije, ispjeva daktilskim heksametrom zahvalu mentoru i učitelju, sakrivši u akrostih najvažniju poruku čitatelju:

Martini Verlichi et Iosephi Schaeii
 Carmen ad fratrem Brunum Paesum
 Gratias tibi agimus, magister optime noster,
 Splendidissima tres tecum dies pars fuere.
 Ovidius, Cicero, alterique sunt nihil tibi.
 Sine te nemo nos, pare simus alteris.
 Spatium primum et secundum sine te nos habuerimus.
 Quidam etsi scholam non multam ait proemia acquisivisse,
 Gloriam per te magnam schola nostra nunc habet.
 Has numquam tres dies obliti erimus, sed semper
 Vadent nobiscum tota vita et post vitam nostram.
 Aureus risus tuus, cum vidisti nomina nostra
 Laetando cum lacrimis in etiam parvis oculis.
 Atque omnia autem pulchra breviter noscimus durare,
 Tres dies nostra in memoria permanebunt, maximas
 Gratias tibi agimus, magister optime noster!

A onda, sklopivši pobratimstvo s Hrvatkinjom vilom s Prologa, zagudiše to isto načinom starih naših začinjavaca

u šesnaestercu s (doduše samo) jednostrukim srokom:

Martina Vrlića i Josipa Skeje

Pjesma za fra Bruna Pezu

Zahvale dajemo tebi, najbolji učitelju naš,
 Bijahu tri dana s tobom žića dio svijetli, da znaš.
 Ovidije i Ciceron prema tebi ništavni svi:
 Bili bismo k'o i drugi, da s nama nisi bio ti,
 Prvo i mjesto nam drugo, ah, zamijenila bi trema.
 Rekoše glasine neke - uspjeha škola nam nema,
 No, škola po tebi naša sad zlatnu krunu imade.
 Lijepo vijek kratak da traje, srce nam latinsko znade,
 No, ovaj nosimo spomen sve dok nas ne bude više.
 Zlatan ti bijaše osmijeh vidiv gdje ime nam piše:
 Suza i miješanje smijeha - u očima bio je plam.
 Nezaboravnim danima u srcu je sjećanje spram
 I ostaju dana ta tri svjetlo nam života, da znaš.
 Zahvale najveće evo, najbolji učitelju naš!
 Competitio linguarum classicarum: venimus, vidimus, vicimus!

Susret ministranata na Visovcu

U subotu 7. svibnja 2011. godine održan je susret ministranata na Visovcu. Na susretu su sudjelovali župnici i ministranti iz sljedećih župa: Banjevci, Drniš, Gradac, Miljevci, Kadina Glavica, Knin, Piramatovci, Siverić, Šibenik-Gospa van Grada, Šibenik-Meterize i ministranti iz župe Gospe Lurdske iz Zagreba.

Susret je započeo procesijom i euharistijskim slavljem koje je predvodio fra Frano Doljanin, provincijski promicatelj za duhovna zvanja, a propovijedao je fra Perica Maslač, župni vikar u crkvi Gospe van Grada u Šibeniku. U koncelebraciji su sudjelovali: fra Jure Šimunović, fra Mirko Klarić, fra Stjepan Matić, fra Josip Matić, fra Žarko Maretić, fra Ivan Maletić, a drugi župnici i župni vikari bili su, prema mogućnosti, među ministrantima: fra Božo Morić, fra Mario Radman, fra Slaven Milanović Litre i fra Božo Mandarić (bogoslov).

Kao domaćin susreta, fra Mate Gverić, visovački gvardijan, na početku euharistijskog slavlja pozdravio je sve prisutne i zaželio dobrodošlicu. Nakon euharistijskog slavlja i zajedničkog fotografiranja ispred crkve, ministranti su iskušali svoje znanje u kvizu. Kviz za ministrante se sastojao od dva dijela: prvi dio je bio pismeni, a drugi usmeni. Ministranti iz župa Piramatovci i

Šibenik-Gospa van Grada osvojili su jednak broj bodova i podijelili prvo mjesto, a ministranti iz župe Gospe Lurdske iz Zagreba osvojili su samo bod manje. Zanimljivo je da su od mogućih 495 bodova u prvom krugu ministranti svi zajedno osvojili 493 boda, dakle samo su bila dva netočna odgovora. To pokazuje izuzetno dobru pripremljenost ministranata za kviz znanja.

Fra Mate Gverić, gvardijan, pripremio je ručak za sve ministrante i franjevce. Nakon ručka, ministranti su nastavili druženje radom u skupinama i iznošenjem svojih iskustava u župama. Na kraju susreta ministranti su dobili novi broj lista "Počeci" koji uređuju franjevački bogoslovi, a ovaj broj posvećen je temi duhovnih zvanja.

U organizaciji susreta, osim gvardijana, pomogli su novaci i njihovi odgojitelji fra Jure i fra Edvard. Sljedeći susreti ministranata predviđeni su u Zaostrogu (21. svibnja), Sinju (28. svibnja) i u Imotskom (rujan 2011.).

Sudionik

Nagrada za životno djelo fra Vicku Kapitanoviću, a osobna fra Mirku Mariću

Umirovljenom profesoru dr. fra Vicku Kapitanoviću (67) uručena je u četvrtak 14. travnja u Muzeju hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu nagrada za životno djelo. Nagradu mu je na svečanoj sjednici povodom Dana Splitsko-dalmatinske županije uručio splitsko-dalmatinski župan Ante Sanader. U obrazloženju nagrade ističe se da, premda je u mirovini, dr. Kapitanović i dalje je aktivan i kao nastavnik i znanstvenik. Pročelnik je katedre za crkvenu povijest KBF-a u Splitu. Predaje i proučava noviju crkvenu povijest, naročito onu uz Jadran. U obrazloženju se dalje ističe kako je objavio više knjiga od kojih je pet zapaženo u znanstvenim krugovima te je uredio i priredio više izdanja, među kojima i zbornik znanstvenog skupa "Crkva i društvo uz Jadran" – „Vrela i rezultati istraživanja”. Ako se uračunaju i kratke biografije u leksikonima, napisao je oko 200 bibliografskih jedinica od kojih je više od polovice znanstvenih. Uz znanstvenu i nastavnu djelatnost, dr. Kapitanović je stručnim radovima djelovao na popularizaciji hrvatske povijesne znanosti u svijetu. Održao je mnoga predavanja na tečajevima cjeloživotnoga obrazovanja (među kojima je vrijedno spomenuti tri tjedna tečaja u Egiptu) i mnoštvo predavljanja knjiga. Doprinos sveukupnoj hrvatskoj kulturno-duhovnoj i društvenoj povijesti odnosi se prvenstveno na filozofsku i crkvenu povijest, ali i na znanstvena područja

povijesti umjetnosti, arhivistiku, paleografiju, arheologiju i diplomatiku. Doprinio je otkrivanju, katalogiziranju i kodikološkoj analizi umnogome još nepoznate rukopisne baštine, posebice franjevačke, izvora i građe domaćih samostanskih i knjižnih fondova, od najstarijih razdoblja starokršćanske civilizacije do novije povijesti.

Među nagrađenima na Dan Splitsko-dalmatinske županije je i fra Mirko Marić (64) kojemu je pripala osobna nagrada, a uručio mu je predsjednik skupštine Petar Sapunar. Kako stoji u obrazloženju, fra Mirkov svećenički, javni i kulturni rad prepoznali su mnogi Hrvati diljem Njemačke gdje postaje osnovnom sponom domovinske i iseljene Hrvatske. Osobito dolazi do izražaja njegov humanitarni rad tijekom Domovinskog rata gdje je s njemačkim Caritasom prikupljao, organizirao i slao pomoć ugroženim krajevima (poslano oko 2000 šlepera pomoći u odjeći i hrani). Nakon dvadeset i jedne godine svećeničkog i javnog rada među Hrvatima u Njemačkoj, 1997. godine vraća se u rodni Sinj gdje i danas živi i radi. Dolaskom u Sinj pokrenuo je obnovu Sinjske tvrđave i postavljanje Križnog puta. Zapažen je njegov rad u Viteškom alkarskom društvu gdje sudjeluje i organizira nabavku novih odora i oružja. Nakon izbora za predsjednika ogranka Matice hrvatske u Sinju, objavljuje i uređuje glasilo Cetinska vrila. Organizira mnogobrojna predavanja knjiga uglednih hrvatskih autora, vodi i sudjeluje na različitim predavanjima o gospodarskim, općenito društvenim, političkim, socijalnim i inim kulturološkim temama.

I Humanitarna udruga Ivan Merz iz Splita dobitnica je nagrade županije koja se dodjeljuje osobama i udrugama zaslužnima za promicanje županije. Udruga Ivan Merz nagradu je dobila za "izniman doprinos stipendiranju srednjoškolaca i studenata". U obrazloženju se ističe kako je Udruga Ivan Merz ove akademske godine podijelila 132 stipendije i time se svrstala na sami vrh po dodjeljivanju stipendija. (IKA)

Fra Vickov govor na dodijeli nagrade za životno djelo

Gospodo, cijenjeni predstavnici političkih i crkvenih vlasti, predstavnici kulture, znanosti i športa, cijenjeni građani Splita i hrvatske domovine, čast mi je da vas, u ovom hramu hrvatskoga domoljublja mogu pozdraviti u ime svih nas kojima su danas uručena javna priznanja. Ta priznanja u ovoj muzejskoj zgradi - u kojoj iza starih kamenih spomenika promiču sjene hrvatskih knezova i kraljeva, građana i pučana nebrojenih naraštaja - imaju posebno značenje. Ti tisućljetni spomenici, zaliveni krvlju i znojem, koji nam tiho šapuću o domoljublju hrvatskome, idealno su mjesto da se obazremo na život i ono što smo u nj uložili za dobrobit bližnjih i domovine.

Svjesni smo, i to vrlo jasno svjesni, da su javna priznanja zaslužili mnogi građani ove županije i ovoga grada, no županijska je skupština godišnje mogla odobriti samo određeni broj, u kojemu smo se našli upravo mi. Valjda je čovjeku u naravi da se osjeća ugodno kada i drugi zapaze njegov rad. Zbog toga smo zahvalni na ovim priznanjima i cijenimo ih. Ali su nam još važnija i još draža, jer je naš rad prihvaćen kao životna poruka. Poruka koju je svatko od nas svojim radom želio uputiti, jer je u nju bio duboko uvjeren.

Ako od tih naših pojedinačnih uvjerenja pokušamo sastaviti cjelinu, poruka bi mogla izgledati nekako ovako: U zajedničkoj domovini, zajedno trebamo težiti za pojedinačnom i zajedničkom srećom. Ne smije se zaboraviti da je traženje pojedinačne sreće samo grubo sebeljublje. Možemo biti bogati i ne biti sretni. Sreća je zajednička i stvara se zajedničkom skrbi. Stvara se onom prvom uputom iz Starodrevne knjige “rastite i množite se”. Uputom koja nije bila upisana na kamene ploče, ali je zbog toga ne bismo smjeli zaboraviti pa Hrvatska neće ostati bez etničkih Hrvata. Stvara se brigom za okoliš, u koji nas je Bog postavio da ga čuvamo, unaprjeđujemo znanošću i uljepšavamo i oplemenjujemo umjetnošću i športom. A kada nas hirovita ili zlorabljena priroda iznenadi nesrećom i bolešću, ostaje uvijek plemenita dobrotvornost koja se ogleda u humanitarnom radu, skrbi za bolesne, davanju vlastite krvi za bolesnika i ranjenika i stavljanje na kocku vlastitoga života da bi se drugima osigurao dostojan život i domovina.

Gospodine župane i županijski vijećnici, pokušali smo, svatko od nas na svoj način, donijeti svoj prinos domovini i ljudima koji nas okružuju, netko promičući skrb za obitelji s brojnom djecom, drugi uređenjem okoliša, ostali svatko na svom području, znanošću, umjetnošću, dobrotvornošću, promicanjem športa i očuvanjem zdravlja te očuvanjem domovine od napadača. S ovoga mjesta zahvaljujemo napose našim predlagateljima koji su u tome prepoznali vrijednost i predložili nas za javna priznanja. Još jednom hvala i vama koji ste, detaljno promotrivši njihove prijedloge, ocijenili da su opravdani i dodijelili nam odgovarajuće nagrade. Hvala i vama plemeniti građani koji ste odvojili svoje vrijeme i prisustvovali ovome činu. Neka sreća svih bude naš zajednički ideal. S tom željom, još jednom svima hvala.

Proslava Stepinčeva u Vancouveru

U župi Prečistog Srca Marijina u Vancouveru u nedjelju 13. veljače svečano je proslavljen dan blaženog kardinala Alojzija Stepinca. Euharistijska slavlja s početkom u 10.00 i 11.15 sati predvodio je i propovijedao o. fra Jure Hrgović, student klasičnih jezika u Washingtonu. Pred mnoštvom vjernika fra Jure je u

propovijedi naglasio kako je Stepinčeva čvrstoća proizlazila iz njegove vjere, a posebno se očitovala u čuvanju jedinstva s Katoličkom crkvom. Nuđena mu je sloboda u zamjenu za jedinstvo s Crkvom, što je on odlučno odbio i za to platio ne samo slobodom nego i životom. Tako je postao svijetli uzor vjere i ljubavi prema Bogu, Crkvi, narodu i domovini....

Drugi dio slavlja odvijao se u velikoj dvorani Hrvatskog kulturnog centra. Pred više od pet stotina prisutnih opet je fra Jure održao kratko predavanje o našem blaženiku, a slavlje su uzveličali: crkveni zbor i folklorna društva Hrvatski Vitezovi i Tamburaški orkestar Kardinal Stepinac.

Sudionik

Pokladno slavlje u Bad Homburgu

Hrvatska katolička župa Main-Taunus/Hochtaunus u subotu 5. ožujka organizirala je u Bürgerhaus Kirdorf u Bad Homburgu pokladno slavlje, na kojem se okupilo više od 700 sudionika. Čisti prihod od proslave od 5000 eura bio je namijenjen za obnovu porušene crkve u Žeravcu kod Dervente u Bosanskoj posavini, koja je 1992. srušena kao i sve hrvatske kuće i svi crkveni objekti s ciljem da se onemogućí svaki eventualni povratak. Župnik se među prvima vratio, a vraćaju se polagano i obitelji. Temelji crkve su izliveni i želja je da se u sljedećoj jubilarnoj godini, kada se slavi 150. obljetnica župe u Žeravcu, crkva ozida. Ugradimo i mi svoj kamenčić u obnovu te porušene crkve, potaknuo je okupljene župnik fra Marinko Vukman. Na slavlju je bila i konzulica Generalnog konzulata Republike Hrvatske iz Frankfurta Sonja Lovrek Velkov i generalni konzul Generalnog konzulata Republike Bosne i Hercegovine iz Frankfurta Nikica Džambo koji su okupljenima uputili prigodnu riječ.

Fra Marinko Vukman je istaknuo kako je svako okupljanje izraz zajedništva, izraz međusobnog poštovanja, izraz i iskaz očuvanja nečega vrijednoga. „Kad god se ljudi okupljaju, postoji neki razlog, posebice kad se okupljaju u većem broju, onda ih okupi događaj, ideja. Nas je ovdje večeras okupilo tradicionalno pokladno slavlje. Za puk je vrijeme pred korizmu bilo vrijeme pretjeranog uživanja u hrani, piću i zabavi pod maskama. Često se pokladni utorak gleda kao završni dan svih zadovoljstava. Svi smo donijeli svoje običaje iz svoga rodnog mjesta, sa svoje rodne grude. Ovdje to spajamo u jedno, u malu Hrvatsku. I na taj način pokazujemo da nas je okupilo naše podrijetlo, naše podneblje, naše hrvatstvo. Poklade su na neki način uvijek predstavljale početak novog života pa je uz to razdoblje vezano i dosta praznovjerja. Poklade nas uvode u korizmu, koja nas vodi prema

proslavi vrhunca kršćanstva - Uskrsu, i to je za Crkvu vrlo dragocjeno i važno liturgijsko vrijeme, vrijeme kada nas Crkva poziva na ustrajnost u molitvi i djelatnu ljubav te da iz otajstva utjelovljenja crpimo novi život u Kristu Gospodinu. Posebno bih večeras zamolio da osjetimo puls Hrvata u domovini, puls naših branitelja, koji su na neki način ponovno na kušnji. Ne smijemo zaboraviti one koji su stvorili slobodu. I večeras ćemo misliti na porušenu domovinu i čisti prihod od ove proslave namijenit ćemo za obnovu porušene crkve u Žeravcu kod Dervente, u Bosanskoj posavini”, istaknuo je fra Marinko.

U bogatom programu nastupila je župna plesna skupina Hip-Hop, te KUD Željezničar iz Zagreba pjesmama i plesovima iz okolice Zagreba pod nazivom „Remete”, župna folklorna skupina odraslih pod vodstvom Dražene Brešić s plesovima iz Slavonije. Birana je i najzanimljivija maska, a organizirana je i bogata tombola.

Nakon prigodnog programa u zabavnom dijelu nastupio je Goran Karan i skupina Vagabundo.

Adolf Polegubić

Korizmena duhovna obnova u Main-Taunus/ Hochtaunusu

Hrvatska katolička župa Main-Taunus/Hochtaunus sa sjedištem u Kelkheimu organizirala je od petka 18. do nedjelje 20. ožujka korizmenu duhovnu obnovu pod geslom „Gospodin moj i Bog moj!“. Obnovu je vodio franjevac Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda sa sjedištem u Zagrebu fra Zvezdan Linić.

Zadnjega dana obnove, u nedjelju 20. ožujka, središnje misno slavlje služeno je u crkvi sv. Dionizija u Kelkheimu, kojega je predvodio i propovijedao o. Linić. Sve je pozdravio župnik fra Marinko Vukman, zahvalivši voditelju obnove o. Liniću na odazivu i vjernicima što su se odazvali u tako velikom broju te ih je pozvao i na buduće župne aktivnosti. O. Linić je u nadahutoj propovijedi kazao kako je kršćanska budućnost zapečaćena u sretnom zajedništvu s Bogom te kako to nikako ne bismo smjeli zaboraviti. Govoreći o Isusovu preobraženju na brdu Taboru, kazao je kako se to događa svake nedjelje na misnim slavljinama. “Kod svake se mise događa stanovita preobrazba. Isus koji se preobrazio na Taboru, kojega su apostoli ugledali u slavi i sjaju, Isus koji im je postao učiteljem, On je i s nama sada u ovom misnom slavlju. On je tu s nama. Kad su apostoli dokučili tajnu Isusove

blizine, poželjeli su da to ne prestane”, kazao je dodavši kako je važno da to vjernici neprestano osvješćuju, čeznu i žive u Božjoj blizini. “Bez Boga nema života, ni u fizičkom, a kamoli u duhovnim smislu. Živimo od Isusa Krista, koji je s nama i među nama u sve dane do svršetka svijeta”. Ujedno je podsjetio na vidljive znakove Kristove prisutnosti na sv. misi, a to su oltar, riječ Božja, kruh i vino, svećenik i zajednica.

Misnom slavlju pribivao je i konzul gerant Generalnog konzulata Republike Hrvatske iz Frankfurta Damir Sabljak s obitelji. Tijekom misnog slavlja pjevao je župni zbor pod vodstvom s. Magdalene Višić i orguljaškom pratnjom Hrvoja Barnjaka.

Misna slavlja toga dana o. Linić je predvodio i u crkvi Sv. Križa u Bad Homburgu i crkvi Sv. Katarine u Bad Sodenu.

Obnova se u petak 18. ožujka odvijala pod geslom “Isus ozdravlja”, a započela je u crkvi Sv. Katarine u Bad Sodenu križnim putem i misnim slavljem. Nakon misnog slavlja organizirano je klanjanje pred Presvetim i molitva za ozdravljenje. Drugi dan obnove u subotu 19. ožujka organiziran je pod geslom “Isus oslobađa”, a započela je u prijepodnevnim satima u crkvi Sv. Dionizija u Kelkheimu razmatranjem i polaganjem ruku. U popodnevnim satima u Kelkheimu se razmatralo uz molitvu krunice s meditacijama. Potom je služeno misno slavlje, nakon čega je organizirano klanjanje pred Presvetim i molitva za oslobođenje.

O. Linić je odgovarajući na novinarsko pitanje, kako je i sam doživio duhovnu obnovu, kazao: “Zadovoljan sam pozivom i organizacijom, a i ljudima koji su dolazili na obnovu gladni Božje riječi, pa čak i oni iz daleka. Uvijek me ž fascinira da ima ljudi koji u sebi osjećaju prazninu duše koju žele, opterećeni današnjim brigama i problemima, ispuniti radošću i snagom vjere. Slični su problemi s kojima se suočavaju naši ljudi i u domovini i inozemstvu. Ponavljaju se drame i u obiteljima i ljudskim srcima, ali je istovremeno prisutna i nada da je moguće izmoliti da se živi kvalitetnije”.

Na pitanje o trenutnoj situaciji u Hrvatskoj, o Linić je kazao: “Nama je Hrvatima u startu stvaranja samostalne države nedostajalo duhovno obraćenje. Da je tada zaživjelo poštenje, istina, pravda, sigurno bi bilo bolje. Branitelji su pošteno odradili svoje ugrađujući u slobodu cijele sebe, a sad kada treba graditi jednu poštenu državu, čini se kao da se čovjek prepustio inerciji ljudskih slabosti i sebičnosti. Vjerujem, ako se ljudi žele okrenuti poštenom radu i životu, da će biti moguć izlaz iz ove situacije. Kad je u pitanju taj proces na planu države, znao sam provokativno reći da bi cijeli Sabor trebao imati duhovnu obnovu. Ipak ne mislim da je sve crno i bezizlazno, makar je ozbiljna situacija, ali vjerujem da je Bog svemoguć i ja mu se molim”.

Adolf Polegubić

Bračne i životne krize

Predavanje za mlade obitelji o temi «Uobičajene bračne i životne krize» održala je dipl. psihologinja Zrinka Lučić-Vrhovac iz Psihološkog savjetovališta za bračna, obiteljska i životna pitanja iz Reutingena, u prostorijama Hrvatske katoličke župe Main-Taunus/Hochtaunus u Kelkheimu.

Sve je na početku pozdravio župnik fra Marinko Vukman podsjetivši kako su slična predavanja i seminari za mlade obitelji održani u Sindelfingenu u vrijeme dok je on tamo bio voditelj zajednice te kako bi želio da se to pozitivno iskustvo nastavi i u ovdašnjoj župi. Psihologinja je istaknula kako je kriza jedna teška situacija ili razdoblje koje predstavlja vrhunac i preokret u razvoju. «U životu čovjeka postoji mnoštvo kriza. Neke su od njih individualne, a neke su generalne. Individualne znače da je određena životna situacija za tu osobu izuzetna i problematična. Za nekog drugog ista ta situacija ne mora biti krizna. Postoje određena životna razdoblja koja su više manje krizna za sve ljude. Obično su to situacije kada dolazi do promjena, tj. kada su promjene neophodne. Pritom je važno razvijanje samopouzdanja te razumijevanje sebe i svojih postupaka. Također je važno i razvijanje znanja o tome tko sam u odnosu na druge s kojima sam u interakciji. Izbor partnera je, bez obzira završava li brakom ili raskidom, osoban u tolikoj mjeri u kolikoj je mlada osoba odvojena i neovisna od roditelja. Taj proces odbijanja traje kroz cijelo razdoblje sve do odluke o braku. U braku postoje također razvojne faze, a prelasci iz jedne u drugu fazu najčešće su kritični», kazala je psihologica Lučić-Vrhovac, dodavši kako se brak može sagledati kroz sljedeće faze: razdoblje od vjenčanja do rođenja prvog djeteta; rođenje prvog djeteta; djeca u pubertetu i adolescenciji i odlazak djece iz obitelji. «Te bračne faze obično se poklapaju sa specifičnim životnim situacijama svakog od partnera pojedinačno i sa specifičnim životnim krizama. Vjenčanje je ritual koji predstavlja važno mjesto pri prelasku iz neobavezne bezbrižne faze mladenaštva u fazu bračnog para. Istovremeno predstavlja početak mnogih promjena koje će se sada događati u novoj obitelji, ali i u pridruženim obiteljskim sustavima generacija roditelja i djedova iz kojih su oboje mladenaca potekli. Iako vjenčanje ne predstavlja više kao nekada udruživanje dviju obitelji u svrhu lakšeg i boljeg preživljavanja, ono i dalje predstavlja čin kojim se dva svjetonazora, dva različita vrijednosna sustava udružuju da bi od sada pa nadalje koegzistirala u novonastaloj obitelji. Za taj vrlo komplicirani proces međusobnog usklađivanja mladenci u miraz donose međusobnu ljubav i optimizam da će svoj zajednički život urediti bolje od svojih neposrednih prethodnika. No, ta vrsta miraza je vrlo topljiva u svakodnevicu», kazala je.

«Svatko sa svojom krizom izlazi na kraj različito. Jedino što možemo djelomice promijeniti jesmo mi sami. Da bismo si mogli pomoći, moramo definirati svoj problem. Pritom je vrlo važno prepoznati problem u što ranijoj fazi. I završno ljudsko razdoblje nije pošteđeno teških situacija. Odlazak u mirovinu je također krizno razdoblje jer imamo osjećaj da nas nitko više ne treba. Supružnici se rastaju i u tom razdoblju, ako su izgubili kontakt jedno s drugim», zaključila je dipl. psihologinja Zrinka Lučić-Vrhovac.

Adolf Polegubić

Proslavljen Majčin dan u Kelkheimu

Hrvatska katolička župa Main-Taunus/Hochtaunus sa sjedištem Kelkheimu proslavila je u subotu 7. svibnja u Gradskoj dvorani prigodnim duhovno-kulturnim i zabavnim programom Majčin dan. Čisti prihod od proslave i od tombole u iznosu od 4000 eura bit će upućen stradalima od potresa u Japanu.

Sve je na početku pozdravio župnik fra Marinko Vukman rekavši kako je mjesec svibanj najljepši mjesec i posvećen je najvećoj ženi, Blaženoj Djevici Mariji. „Iz dana u dan okupljaju se brojni Gospini štovatelji i u crkvama i u kapelicama na molitvu krunice i tako slave Mariju – Djevu najsvetiju. Činimo i mi to u našoj župi utorkom i četvrtkom okupljeni oko Marijina lika. Potičemo vas da nam se pridružite barem u svojoj obitelji, ako ne možete stići u crkvu. I upravo u ovom mjesecu slavimo svake godine Majčin dan – blagdan u čast majki i majčinstva. Majka je najveći dar i najveće blago. U govoru o majci sve su riječi nedostatne, sve usporedbe blijede, sve pjesme nedopjevane. Ona je škola naša, ona nas je naučila tko je čovjek, ljubav i dobrota. Ona je primjer i radost, jer ona je izvor života. Što majka znači, tek osjećamo kada je više nemamo. Zato poštujmo i volimo svoje majke, zahvaljujmo im jer Bogu i majci čovjek se nikada ne može dovoljno zahvaliti. I ovaj je naš večerašnji program djelić zahvalnosti našim majkama, roditeljicama i ženama. Kao što je rođena majka samo jedna, tako je i nacionalna domovina samo jedna. Volimo ovo, poštujmo ovo gdje jesmo, ali za nas Hrvate, već blizu četrnaest stoljeća, jedna je domovina: Hrvatska, Bosna i Hercegovina. Majka nas je rodila, majka nam je domovina i majka Crkva koja nas okuplja u svoje krilo”, istaknuo je fra Marinko.

Pozdravnu riječ uputio je i novi generalni konzul Generalnog konzulata RH iz Frankfurta Josip Špoljarić kojemu je to ujedno i prvi službeni posjet nekoj od hrvatskih misija i zajednica na području koje pokriva Konzulat. Posebno je čestitao majkama i ženama Majčin dan. Ujedno je istaknuo višestruko djelovanje domovinske Crkve među Hrvatima u Njemačkoj te je sve pozvao

na plodnu suradnju. Prigodno pismo uputio je voditelj Japanske katoličke zajednice iz Frankfurta župnik Kawamoto, istaknuvši kako se u toj zajednici okuplja oko 25 japanskih katolika te je izrazio zahvalnost toj hrvatskoj župi na prikupljenoj pomoći.

U programu su nastupili predškolci i 1. i 2. razred, plesna skupina Hip-Hop iz Bad Homburga, a izveden je i mini-obiteljski recital "Mama i tata". Nastupili su i članovi malog folklora pod vodstvom Klare Benovčić, članovi srednjeg folklora pod vodstvom Tanje Kadoić i članovi velikog folklora pod vodstvom Dražene Brešić. Na kraju su djeca i mladi od 4. do 8 razreda izveli recital "Oj, zdravo svibnja Kraljice" i pjesmu "Najljepše riječi". Nastup djece i mladih uvježbavala je pastoralna suradnica s. Magdalena Višić, a njihov nastup na orguljama pratio je Filip Barnjak. Priređena je i bogata tombola. Na kraju je fra Marinko majkama i ženama podijelio 300 licitarskih srca. Program je vodila Biljana Lončar. U zabavnom programu nastupio je domovinski glazbeni sastav Dalmatino. Proslava Majčina dana završila je u nedjelju 8. svibnja župnim misnim slavljinama u Bad Homburgu, Kelkheimu i Bad Sodenu.

Adolf Polegubić

Održana 25. biblijska olimpijada

Jubilarna 25. biblijska olimpijada održana je na temu „Bog-čovjek-kršćanstvo-religije“ u subotu 14. svibnja u Kulturnom i sportskom centru Martinsee u Heussenstamu kod Offenbacha na Majni, u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta na Majni.

Olimpijadi je prethodilo svečano misno slavlje u dvorani koje je prevodio u ime organizatora delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivica Komadina, a propovijedao je stalni đakon u Hrvatskoj katoličkoj misiji (HKM) Giessen Mato Valjan. U suslavlju su još bili voditelj HKM Offenbach fra Petar Vučemilo, voditelj HKM Göttingen-Braunschweig vlč. Ante Ivančić, župnik župe Main-Taunus/Hochtaunus fra Marinko Vukman, voditelj HKM Essen vlč. Stjepan Penić, voditelj HKM Ennepetal-Lüdenscheid vlč. Branko Šimović, voditelj HKM Mainz fra Ante Bilić, voditelj HKM Saarbrücken o. Rudi Belko, iz domovine vlč. Milivoj Galić, dugogodišnji voditelj HKM Speyer, te dušobrižnici u HKM München fra Boris Čarić i HKM Frankfurt fra Ivan Čikara.

Sve je na početku pozdravio vlč. Komadina, poglavito sudionike olimpijade zaželjevši im puno uspjeha. Đakon Valjan je u propovijedi kazao kako čovjek ponekad zaželi imati slobodnu liniju kad želi s nekim razgovarati. "Vjerujte,

postoji jedna linija, koja je uvijek slobodna, gdje uopće ne treba birati broja, nego jednostavno početi govoriti. Uvijek možemo početi razgovarati, a onaj s kojim želimo razgovarati uvijek je tu i uvijek želi slušati.

Sigurno, kao dobro pripremljeni vjeroučenici Biblijske olimpijade, pogađate o kome se radi: to je dragi Bog. Uvijek želi s nama razgovarati, uvijek ima otvorenu liniju, otvoreno uho za razgovor s nama, za naše probleme, planove, pitanja”, kazao je. “Mi Hrvati i u domovini i ovdje u zadnje vrijeme nismo na dobru glasu. Ne stojimo dobro. Puno toga je krenulo kako ne treba. Ima puno razloga za to. Ali, svu krivnju ne smijemo pripisivati samo drugima. Za mnogo toga smo sami krivi, npr. kad mislimo samo na sebe, na vlastito bogaćenje, a kad nam drugi nisu važni. To nije po Kristovom zakonu. Kad vas ovako ovdje vidim, onda mi je srce radosno. Nadam se, to je moj san, moja želja i moja molitva, da među vama pametnom i dobrom mladeži ima budućih hrvatskih znanstvenika i političara, obrtnika i radnika, koji će se zauzeti za istinsko zajedničko dobro hrvatskog naroda. Nadam se da će između vas biti i budućih hrvatskih političara koji neće prvotno misliti na sebe i svoje sebične interese, nego će imati poglavito na umu interese i dobrobit hrvatske države i hrvatskog naroda. Ali, preduvjet za to je da ostanete u razgovoru s Bogom. Da ostanete u kontaktu s božanskim učiteljem. Samo u suradnji s Isusom Kristom, u razgovoru s njime, u njegovoj školi vi ćete dozrijeti u zrele, poštene i korisne ljude i domoljube, u prijatelje svoga naroda i prijatelje svih drugih naroda dobre volje“, istaknuo je đakon Valja dodavši kako su mladi okupljeni na olimpijadi budućnost hrvatskog naroda ovdje u dijaspori i u domovini, ali i Crkve u hrvatskom narodu.

U prikaznim darovima prinesena su i vjeronaučna pitanja za olimpijadu. Na misi su pjevali mladi iz HKM Frankfurt predvođeni pastoralnom suradnicom s. Pavlimirom Šimunović, dok su mladi iz HKM Giessen sudjelovali u molitvi vjernika.

Olimpijada je započela hrvatskom himnom. Prigodnu riječ u ime Biskupije Mainz, na čijem se području olimpijada održavala, održao je referent za dušobrižništvo katolika drugih materinskih jezika Bernd Krämer, koji je kazao kako je lijepo da su se mladi Hrvati okupili u tako velikom broju po 25. put na Biblijskoj olimpijadi. „Posebno me veseli što su mnogi mladi pristigli ovamo s velikim oduševljenjem“. Ujedno im je zaželio puno uspjeha. Prenio je pozdrave i biskupa Mainza kardinala Karla Lehmana. Pozdrave je prenio i svojih kolega referenata za dušobrižništvo stranaca iz susjednih biskupija Fulda i Lumburga. Generalni konzul Generalnog konzulata R. Hrvatske iz Frankfurta Josip Špoljarić je istaknuo kako je olimpijada već 3000 godina pojam za vrhunac. „Za dolazak na olimpijadu treba jaka volja, ali još više i napor. Uložili ste puno napora i vjerujem da

će se to danas vidjeti“, kazao je poželjevši sudionicima olimpijade neka im ovo iskustvo bude u životu poticaj i sjećanje kako se do uspjeha dolazi radom i upornošću. Ujedno je podsjetio kako je on bio među pobjednicima prve vjeronaučne olimpijade u Hrvatskoj 1973. godine. „I danas sam na to ponosan i puno mi je pomoglo, a kroz učenje o vjeri upoznajemo i sebe same što je osnova za dobar i aktivan život. Isto se tako upoznajemo i kao narod. Vi ste predstavnici malog naroda u velikom njemačkom narodu. Dobro ste integrirani i dobar ste primjer zajedničkog života i pozitivnog doprinosa njemačkom društvu na svim razinama“. Nekoliko je riječi kazao i Leo Sučić iz Karlsruhe, kojega je sin Marko Sučić sudjelovao na olimpijadi, a on je član pobjedničke ekipe na olimpijadi 2000. godine iz Mettmanna. Potaknuo je okupljene na sudjelovanje na olimpijadama te je istaknuo kako je to prekrasno iskustvo. Pročitano je i pismo ravnatelja za dušobrižništvo Hrvata u inozemstvu fra Josipa Bebića u kojem između ostalog stoji: „Olimpijade su oduvijek bili susreti koju su jako povezivali naše obitelji na kojima se naraštajima radosno svjedočila naša katolička vjera. Olimpijade smatram jednim od najvažnijih duhovnih susreta hrvatske inozemne pastve, na kojima se godinama izgrađivao hrvatski duhovni i kulturni identitet“. Ujedno je zahvalio svima koji su sudjelovali u organiziranju olimpijada kao i sudionicima. „Usudujem se reći da u izvandomovinstvu, na religioznome području, nema ništa snažnijega od Biblijske olimpijade što je oblikovalo našu djecu i mlade“. Olimpijadu je otvorio delegat vlč. Komadina.

Prije pismenog dijela natjecanja meditaciju iz svoje knjige „Na rastanku - 18 meditacija za maturante“ pročitao je autor mr. Tvrtko Beus, vjeroučitelj u Hotelijersko-turističkoj školi u Zagrebu, koji je ujedno bio i autor pitanja za olimpijadu te predsjednik prosudbene komisije. Uz njega su još u komisiji bili dipl. teologinja iz Freiburga i. Br. Mirta Mlinarević i pastoralni referent iz Esslingena Ivan Ivanković. Zapisničarka je bila Mirjana Kaloci. Program je vodio dr. Adolf Polegubić, koji je u organizaciji i pripremi olimpijade sudjelovao zajedno s djelatnicama Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta Romanom Kašaj, Ljubicom Markovica-Baban i Antonijom Tomljanović-Brkić.

Na olimpijadi se okupilo četrdeset ekipa iz devetnaest hrvatskih katoličkih misija, zajednica i župa iz Njemačke, koji su pristigli na olimpijadu zajedno sa svojim svećenicima i pastoralnim suradnicama, redovnicama, laikinjama i suradnicima. U svakoj ekipi je bilo pet članova. Sudjelovale su tri ekipe iz Bielefelda, dvije iz Darmstadta, jedna iz Düsseldorfa, jedna iz Ennepetal-Lüdenscheid, dvije iz Essena, tri iz Frankfurta, dvije iz Giessena, jedna iz Göttingena, dvije iz Karlsruhea, dvije iz Kassela, jedna iz Ludwigshafena, pet iz Main-Taunus/Hochtaunus, dvije iz Mainza, tri iz Münchena, tri iz Offenbacha, dvije iz Pforzheima, jedna iz Rüsselsheima, jedna iz

Saarbrückena i tri iz Wiesbadena. Sljedeće ekipe s osvojenih 50 od mogućih 50 bodova na pismenom dijelu prošle su u drugi usmeni dio natjecanja: I. ekipa Darmstadta, I. ekipa Essena, I. ekipa Frankfurta, III. ekipa Main-Taunus/Hochtaunus, IV. ekipa Main-Taunus/Hochtaunus, II. ekipa Mainza, I. ekipa Münchena, II. ekipa Offenbacha i I. ekipa Wiesbadena. U drugi, usmeni, dio natjecanja ušle su i ekipe s osvojenih 49 od mogućih 50 bodova u pismenom dijelu: I. ekipa Bielefelda, I. ekipa Giessena, II. ekipa Main-Taunus/Hochtaunus, V. ekipa Main-Taunus/Hochtaunus, I. ekipa Mainza i III. Ekipa Offenbacha. Nakon što su svi pokazali izuzetno znanje, prvo mjesto i zlatnu medalju osvojile su zajedno ekipa III. Main-Taunus/Hochtaunus, u kojoj su sudjelovali Ivana Vanjak, Antonija Galić, Ivona Galić, Kristina Lončar i Lucija Šušnjar i I. ekipa München u kojoj su sudjelovali Patricia Galić, Bernard Crnjak, Martina Zubak, Rafaela Marić i Tea Zubak. Srebrnu medalju i drugo mjesto osvojila je II. ekipa Offenbach u kojoj su bili Kristina Baćak, Kartarina Erić, Katarina Sutton, Matea Brko i Bernarda Brko. Brončanu medalju i treće mjesto osvojila je IV. ekipa Main-Taunus/Hochtaunus u kojoj su bili Luka Juko, Marko Juko, Martin Tadić, Monika Vincek i Antonija Baotić. Misije, zajednice i župe iz kojih su ekipe sudjelovale na olimpijadi dobile su prigodne spomenice. Medalje i spomenice podijelio je u ime prosudbene komisije mr. Tvrтко Beus.

U zabavnom programu sudjelovala je skupina „Upitnik“ iz Obertshausena kod Frankfurta.

Adolf Polegubić

† Fra Anđeo Cvitanović

Br. 01-478/2011.

Split, 15. lipnja 2011.

Predmet: *Molitva za pok. fra Anđela Cvitanovića*

Braća koja nisu obavila molitve i slavila misu za pok. fra Anđela Cvitanovića, neka to učine što prije kako propisuju Statuti Provincije: braća svećenici po jednu sv. Misu, a braća klerici i neklerici križni put.

U nekrologiju pojedinih samostana neka se upiše na dan 12. lipnja:

Fra Anđeo Cvitanović rodio se 15. ožujka 1914. u Podacama. U novicijat stupio 2. rujna 1931. u Zaostrogu. Svečane zavjete položio 30. studenoga 1935. u Makarskoj. Za svećenika zaređen 12. ožujka 1938. u Splitu.

Od 1961. do 1990. godine vršio je pastoralne službe u Provinciji, a od 1990. do 2011. pridružen je samostanskoj obitelji u Zaostrogu, sa službom ispovjednika.

Premинуo je u Splitu 12. lipnja 2011. godine. Pokopan je u samostansku grobnicu u Zaostrogu 15. lipnja 2011. godine.

Oproštajni govor o. Provincijala fra Željka Tolića

Preuzvišeni oče Nadbiskupe, poštovana braćo svećenici, časna braćo redovnici i sestre redovnice, draga rodbino i prijatelji našega preminulog brata fra Anđela, dragi vjernici!

Kolika je mjera naših dana i koliki je zbroj naših godina, koliko nam je ići ovom zemljom i kad će to prestati, nikome od nas to nije dano znati i nitko od nas ne posjeduje uliveno znanje o tome; to može dugo potrajati, ali može i brzo završiti. Do Božje volje svakome je od nas ovdje biti!

Ljudskim očima gledano i našom mjerom mjereno, moglo bi se reći da je naš pokojni fra Anđeo bio dugovječan čovjek, toliko da mu starost više i ne pamti mladost. No, za ozbiljne i formirane ljude i mladost i starost je Božji dar koji se živi sa sviješću da je jedno i drugo prolazno i više nikad ponovljivo. Kad sam fra Anđela nedavno posjetio u bolnici, on koji se gotovo naslonio na stotu, reče mi: *“Provincijale, tek dašak je svaki čovjek, poput trave koja ujutro cvate i sva se zeleni i istoga dana uvečer već se suši i vene”*. S takvom sviješću, čini mi se, da je lako živjeti, a nije teško ni umirati. Mladost i starost, snagu i slabost, hitrost i sporost, zdravlje i bolest, kako dođu i prispiju, treba prihvatiti kao dar od Boga i živjeti ga do njegove volje. To je kod fra Anđela zaista bilo prepoznatljivo. A nama ostaje kao poučno.

Fra Anđeo Cvitanović «Dankić», krsnim imenom Stjepan, rodio se 15. ožujka 1914. u gornjem Makarskom primorju, u susjednoj Podaci, u obitelji Ivana i Kate rođ. Pribičević. Osnovno školovanje (1920.-1925.) započeo je u rodnom mjestu (prvi razred), nastavio u Bristu (drugi i treći razred) i završio u Otoku kod Sinja (četvrti i peti razred). Poslije toga, krenuo je dalje. Prešao je Cetinu i u Sinju je, na Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji, završio srednju školu (1925.-1930.).

Franjevački habit fra Anđeo je obukao pred osamdeset godina, 2. rujna 1931., kad je ovdje u Zaostrogu stupio u novicijat. Godinu dana poslije ovdje je položio i svoje prve redovničke zavjete. Filozofiju je studirao u Sinju (1932.-1934.), a teologiju u Makarskoj (1934.-1938.), gdje je u ruke svoga magistra, Sluge Božjega o. fra Ante Antića, 30. studenoga 1935., položio i svoje doživotne zavjete.

Za đakona je zaređen 18. prosinca 1937., a nekoliko mjeseci iza toga, 12. ožujka 1938., za svećenika. Jedno i drugo ređenje imao je u Splitu, a oba je obavio splitsko-makarski nadbiskup mons. Klement Kvirin Bonefačić. Samo dan nakon svećeničkog ređenja, fra Anđeo je, 13. ožujka 1938., u Podaci proslavio svoju mladu misu.

Nakon svećeničkog ređenja, uslijedila je njegova pastoralna djelatnost. Najprije je bio žup. pomoćnik u Lovreću (1939.-1941.), a potom župnik u *Pasićini* (1941.-1942.). Tijekom Drugoga svjetskog rata dvije je godine bio bez službe (1942.-1944.), a zatim župnik u *Studencima* (1945.-1949.), *Lovreću* (1949.-1955.), *Živogošću* (1955.-1964.), gdje je ujedno bio i gvardijan, *Bristivici* (1964.-1967.). Posljednja njegova župnička služba bila je u *Sučurju* na otoku Hvaru, gdje je proveo pune 23 godine (1967.-1990.). Nakon toga, u 76. godini života, povukao se u ovaj stoljetni samostan, gdje je bio ispovjednik i, dok je još mogao, pomagao okolnim župnicima.

Uz pastoralnu djelatnost, fra Anđeo se bavio prevodjenjem i pisanjem te je objavio preko dvadesetak knjiga i knjižica duhovno-teološkog i povijesno-pastoralnog sadržaja. Nemam namjeru sve nabrajati, ali jednu ću ipak spomenuti, onu sa zanimljivim i pozitivno provokativnim naslovom: *Oprostite! Mislite li? Molite li?*, koja je «mali priručnik duboke ljudske i kršćanske mudrosti, vjere i molitve» (D. Šimundža).

Često sam dolazio u ovaj naš samostan u Zaostrogu. Kad bi mi obveze dopuštale, ovdje bih dolazio i na ljetni odmor, tako da je sa fra Anđelom bilo puno susreta i razgovora. Iako svaki govor, koliko god nastojali da bude objektivan, ipak u sebi nosi i određenu subjektivnost, jer proizlazi iz vlastite duše i gledanja na događaje, stvari i osobe. O fra Anđelu bih, subjektivno i objektivno, rekao sljedeće:

Bio je čovjek molitve: one službene, crkvene i kanonske, misne i brevijarske, ali i one tihe, samozatajne, privatne i iskrene. Osim brevijara koji je

uvijek stajao na stolu u njegovoj sobi, toliko sam ga puta vidio kako po samostanskom hodniku ili terasi šeće s krunicom u ruci i toliko ga puta zamolio da i mene uključi u svoje molitvene nakane. Molitva je bila njegova hrana, kruh njegov svagdašnji; ona je bila njegov štap starački. Tko se s njom prijatelji u mladosti, još je više zavoli u starosti. A starost pokazuje kakva je bila mladost. I vjerojatno je iz tog prebiranja i razmišljanja o otajstvima krunice nastala i spomenuta knjiga o molitvi.

A budući da nijedna molitva ne ostaje prazna i uzaludna, nijedna bez svoga ploda i učinka – jer je u evanđelju zajamčeno: *Tražite i dat će vam se, kucajte i otvorit će vam se* – molitveni plodovi i učinci u fra Anđelovu životu bili su zaista vidni i prepoznatljivi; ne samo onima koji su s njime živjeli, nego i onima koji su s njime barem nekoliko rečenica izmijenili: skromnost i jednostavnost, društvenost i osjećajnost, briga i solidarnost samo su neke od vrлина koje su krasile ovog časnog starca, redovnika i svećenika. Sve što je radio bilo je tiho i samozatajno, bez vike i buke, bez pompe i egologije, kako to često u starosti biva – i ne samo u njoj, nego i u muževnoj dobi. Moj je dojam da mu je bilo milije biti u kutu, nego bilo kome stajati na putu. Tko ne moli, teško da će ikada imati takvog stava i obzira.

Fra Anđeo je bio zainteresiran čovjek. Uvijek bi me pitao za novosti u Provinciji i Redu, Nadbiskupiji i Crkvi općenito. Iako nije sve crkvene osobe znao, pa ni one u Provinciji, njegova pitanja i zainteresiranost o njima pokazivala su da ih nije isključivao, da je na njih mislio i za njih molio. A i to su plodovi molitve koja pomaže da ne skrećemo pažnju samo na sebe, nego da i na druge mislimo i za njih molimo.

Fra Anđeo je bio vrlo zahvalan čovjek. Vjerojatno zaostroškim gvardijanima nikad nije izravno govorio o tome, ali meni je toliko puta pohvalio sve gvardijane koji su od devedesetih na ovamo bili u Zaostrogu. I ne samo gvardijane, nego i Lucu, sve osoblje koje je stalno ili privremeno boravilo u ovom samostanu; hvalio je svoju pokojnu nevjestu, koja je nedavno umrla i koja se s velikom ljubavlju prema njemu ophodila, i svoju rodbinu koja je svakodnevno navraćala k njemu u samostan; i razne donatore i brojne prijatelje koji su mu na ovaj ili onaj način izlazili ususret. Nije bio tijesan u srcu ni škrt na riječima. Bio je zahvalan prema svima. I to je plod molitve.

Fra Anđeo je zaista bio anđeo. Ne samo po imenu koje je nosio, nego po djelima koje je činio. S njim je uvijek bilo ugodno razgovarati, a uvjeren sam i živjeti. Nisu li to plodovi svakodnevne molitve i krunice u njegovoj ruci.

Braćo i sestre! Nitko od nas svećenika ni od vas laika ne zna koliko ćemo živjeti, nitko ne zna što nas može zadesiti i kakva nas starost može dočekati i bolest stići. Nitko to ne zna. Nismo mi gospodari svoje povijesti. Čas i vrijeme, život i poslanje valja nam primiti onako kako nas zapadnu. A to je

nemoguće bez molitve i predanja volji Oca nebeskoga. Stoga mi dopustite da se još jednom poslužim fra Anđelovom knjigom, njezinim naslovom i pitanjem te upitam nas redovnike, nas svećenike i vas laike: *Oprostite! Molite li?* Pozitivno provokativno pitanje za svačije srce i svačiju dušu, bez izuzetka.

U ime Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, ispred svih njezinih članova – svećenika, časne braće, postulanata, sjemeništara, novaka i bogoslova – izražavam najiskreniju sućut fra Anđelovoj rodbini i brojnim prijateljima, njegovoj rodnoj župi Podaca kao i svim župama u kojima je fra Anđeo pastoralno djelovao.

A Vama, oče Nadbiskupe, od srca zahvaljujem što ste, unatoč Vašim brojnim obvezama, došli u Zaostrog i predvodili ovu misu zadušnicu. Fra Anđeo je znatan dio svoga pastoralnog rada utrošio i u Nadbiskupiji koju Vi danas vodite. Kao što je volio svoju Provinciju, volio je i svoju Nadbiskupiju. U njega je tu stajao znak jednakosti. Oče Nadbiskupe, izgubili smo svećenika na zemlji, ali smo dobili Anđela, čuvara i molitelja, u nebu. I Nadbiskupija i Provincija. Hvala Vam, oče nadbiskupe, na pastirskim riječima, na poštovanju kojega ste imali prema fra Anđelu i ljubavi koju trajno iskazujete prema našoj Provinciji.

Zahvaljujem gvardijanu fra Ivici koji je uvijek i u svemu bio fra Anđelova desna i lijeva ruka. Zahvaljujem fra Niki, Luci, domaćicama i na poseban način njegovoj nećakinji Jelici i njenom mužu Dadi za svu skrb i pažnju kojom su obasipali svoga strica.

Dragi fra Anđele, u raj doveli te anđeli! U zajedništvu s njima izmoli nam «krepost zaslužnu i smrt lijepu blaženu», kakvom si se ti na Duhove prikazao pred licem Gospodnjim. Pokoj ti vječni u Gospodinu.

† Mijo Sušić

U ponedjeljak 28. veljače 2011. preminuo je Mijo Sušić, otac našega fra Josipa Sušića, župnog vikara u Zagrebu. Sprovod pokojnog Mije obavljen je u Imotskom u utorak 1. ožujka, u 16.00 sati na gradskom groblju Gospe od Anđela (Džombuša), a misa zadušnica za pokojnoga Miju slavljenja je u 17.00 sati u župnoj crkvi Sv. Frane u Imotskom.

† Mara Bekavac

U srijedu 27. travnja 2011. preminula je Mara Bekavac, majka našega fra Dinka Bekavca.

Misa zadušnica i sprovodni obredi pokojne Mare slavljeni su u župi Sv. Ilije u Studencima u petak 29. travnja, s početkom u 16.00 sati.

† Petar Domazet

U srijedu 27. travnja 2011. preminuo je Petar Domazet, otac našega fra Anđelka Domazeta.

Sprovodni obredi za pokojnoga Petra obavljani su 13. svibnja na groblju Sv. Frane u Sinju, a misa zadušnica slavljena je nakon sprovodnih obreda u crkvi Čudotvorne Gospe Sinjske.

† Ivka Rastočić

U četvrtak 2. lipnja 2011. u 89. godini života okrijepljena svetim sakramentima blago je u Gospodinu preminula Ivka Rastočić r. Jerković, majka našega brata fra Pere Rastočića.

Misa zadušnica slavljena je u petak 3. lipnja u crkvi Sv. Ante Padovanskoga u Novim Selima. Nakon sv. mise obavljani su sprovodni obredi na mjesnom groblju Sv. Ante.

Tišina (zbirka pjesama)

Fra Ivan Režić, TIŠINA (zbirka pjesama)

Zbirka pjesama „Tišina“, prva objavljena zbirka autora fra Ivana Režića, tiskana je u izdanju franjevačkog samostana Sv. Franje Asiškog u Imotskom. Urednica zbirke je Sanja Bago, prof., a autorica likovnih priloga i naslovne stranice je Vesna Ujević.

Tomislav Najev: *Između slike doživljaja i viđenja slika prozračnosti*

Pred prvom smo zbirkom stihova Tišina Ivana Režića. Dok zaziva unutrašnji svijet duhovne poticajnosti, pjesnik kao da želi obuhvatiti sveprisutno, ono što ga opsjeda... Potrebno je osluhnuti kako nosi dane i godine intimno kazane, kao kod usmenog pjevača pružene prostranstvom stiha u dnevniku riječi zaustavljajući vrijeme, bilježeći sjaj jučerašnje zrake sunca, zavičajnosti koja ga i grije na vjekovnom ognjištu.

Pjesma postoji kao zasebna tvorevina i vraća se kao dio traženja tvorcu koji je svjestan sebe i sudbine svojega poslanja. Zajedno sa svojim željama i snovima, razmišljanjima kada je sam, razapet u prolaznosti između slika doživljaja i viđenja slike, pjesnik kazuje oko čega se kreće njegova misao:

/ Želim se vratiti okrilju Tvome/ Jer bez Tebe ja sam barka bez sidra/ Napukla vesla i prazne mriže/ Škripavi timun i skršena idra./ (Želim se vratiti)

Domovina, majka, krug je koji svijetli, kojim je okružen. Vjerovati u uzvišeno, pronaći svoju riječ, a opet ostati u sferi pokušaja uspostavljanja istinskog odnosa e da se bude u vremenu čije će traženje produhoviti naš izričaj kad tišina jest nadahnuta i nikad dovršena pjesma svjetla i sjene.

/ Osnaži u meni sve klonule moći/ Jarbole uspravi i zategni jedra./ Da zaplovit može brod iz ove noći/ Plavetnilom mora ispod neba vedra./ (Klonule moći)

I kad progovara na podlozi lirskih doživljaja bilježi se i prepoznaje vezanost pjesnika za radnje zavičaja, pojavnosti kraja i ljudi, kao svjedočanstvo i sakralizacija poetskoga govora.

Sanjamo li, ili život vidimo drugim i drugačijim očima pa ga samo znatiželjno promatramo:

/Danas je novi dan/ I u njem želim sanjati nove sne/

Sve staro neka ostane daleko iza mene./ (Danas)

kaže pjesnik, a njemu je neprestano tražiti i otkrivati, putovati do nove obale, sanjati...

ADRESAR FRANJEVAČKE PROVINCIJE PRESVETOGA OTKUPITELJA

PROVINCIJSKE USTANOVE

PROVINCIJALAT SPLIT

21000 SPLIT
Trg Gaje Bulata 3
Tel: 021/ 362-388 Provincijal
Tel: 021/ 348-182 Tajnik
Fax: 021/ 347-822
Tel: 021/ 362-649 Ekonom
Fax: 021/ 348-116
E-mail: provincijalat-franjevaca@st.t-com.hr

SJEMENIŠTE SINJ

21230 SINJ
Fratarski prolaz 4
Tel: 021/ 824-400
Fax: 021/ 824-301
Tel: 021/ 826-519 Ravnatelj

GIMNAZIJA SINJ

21230 SINJ
Franj. klasične gimnazije 22
Tel/Fax: 021/ 821-809 tajništvo
Tel: 021/ 825-009 zbornica

POSTULATURA IMOTSKI (SAMOSTAN IMOTSKI)

NOVICIJAT VISOVAC

22324 DRINOVIĆI
Tel: 022/ 775-755
Fax: 022/ 775-732

KLERIKAT SPLIT

21000 SPLIT
Ivana Pl. Zajca bb
Tel: 021/ 541 700
021/ 541 704

“PLANINA I MORE“

21300 MAKARSKA
Franjevački put 1
Tel: 021/ 611-256

“PANIS VITAE“

21000 SPLIT
Trg Gaje Bulata 3
Tel/Fax: 021/ 344-998

“KAČIĆ“

21230 SINJ
Alojzija Stepinca 1
Tel: 021/ 70 70 71
Fax: 021/ 70 70 20

“MARIJA“

21000 SPLIT
Trg Gaje Bulata 3
Tel/Fax: 021/ 348-184

“DOBRI OTAC ANTIĆ“

10000 ZAGREB
Vrbanićeva 35
Tel: 01/ 46-60-031

“FRA RAFO KALINIĆ“

21000 SPLIT
Trg Gaje Bulata 3
Tel: 021/ 340-190

“SLUŽBA BOŽJA“

21000 SPLIT
Trg Gaje Bulata 3
Tel: 021/ 343-561
E-mail: sluzbabozja@st.htnet.hr

OSTALE USTANOVE

KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET

Udružena ustanova splitske metropolije
i Franjevačke prov. Presv. Otkupitelja
21000 SPLIT
Zrinsko-Frankopanska 19
Tel/Fax: 021/ 386-144

FRANJEVAČKI INSTITUT ZA KULTURU MIRA

21000 SPLIT
Poljudsko šetaliste 4
Tel/Fax: 021/ 381-011

DEUTSCHLAND

Iz HR: 0049 ne birati 0 od gradskog predbroja

HRVATSKI DUŠOBRIZNIČKI URED U NJEMAČKOJ

FRANKFURT

An den Drei Steinen 42d
60435 FRANKFURT/M
Tel: 069/ 95 40 480 ured
Fax: 069/ 95 40 48 24
Tel: 069/ 95 404 811 stan
E-mail: delegatur@kroatenseelsorge.de

SAMOSTAN

MÜNCHEN

Franziskanerkloster St. Gabriel
Versaillerstr. 20
81677 MÜNCHEN
Tel: 089/ 41 95 010 Župni ured
Fax: 089/ 47 98 52
Tel: 089/ 415 595 80 Gvardijan
Tel: 089/ 419 501 16 Župnik
Tel: 089/ 419 501 25 Pavao Žmire
Fax: 089/ 470 849 81
Tel: 089/ 416 198 31 Božo Ančić
Fax: 089/ 416 198 33

HRVATSKE KATOLIČKE MISIJE

BERLIN

Feldstrasse 4
13355 BERLIN
Tel: 030/ 261 15 40; 261 15 49
Fax: 030/ 2 62 83 97

BIETIGHEIM-BISSINGEN

Umlandplatz 1;
74321 Bietigheim - Bissingen
Tel.: 07142/ 7739473
Fax: 07142/ 7739473

Sv. Ante Padovanski - Vahingen Enz
Goethestr. 54; 71665 Vaihingen/Enz
Tel. 07042/816870
Fax: 07042/5562

Sv. Ilija prorok - Illingen
Eichwaldstr.
35; 75428 Illingen
Tel. 07042 827872

DARMSTADT

Feldbergstr. 32
64295 DARMSTADT
Tel: 06151/ 89 62 66 ured
Fax: 06151/ 85 15 22
Stan: Eschollbrückerstr. 13
64295 DARMSTADT
Tel: 06151/ 39 17 865

DÜSSELDORF

Van-Douven-Str. 8
40227 DÜSSELDORF
Tel: 0211/ 78 41 21 ured
Tel: 0211/ 78 44 53 stan
Fax: 0211/ 8892 742

ESSLINGEN

Untere Beutau 8-10
73728 ESSLINGEN
Tel: 0711/ 35 58 07
Fax: 0711/ 35 57 94
Stan: Lindenstr. 95
73760 OSTFILDERN
Tel: 0711/ 341 49 08

FRANKFURT

Niedenu 27
60325 FRANKFURT/M
Tel: 069/ 72 31 25
Fax: 069/ 72 33 63

FREISING

Domberg 7
85354 FREISING
Tel: 08161/ 73 59
Fax: 08161/ 417 57

KELKHEIM

Am Kirchplatz 6
65779 KELKHEIM
Tel: 06195/ 97 66 71
Fax: 06195/ 97 66 72

KÖLN

Berrenratherstr. 129
50676 KÖLN (Stülz)
Tel: 0221/ 298 13 655

LUDWIGSBURG

Schorndorfer Str. 31
71638 LUDWIGSBURG
Tel: 07141/ 92 69 71
Fax: 07141/ 90 38 90
Stan:
Mozart str. 10
71640 Ludwigsburg
Tel: 07141/ 26 79 117

MAINZ

Emmeranstraße 15
55116 MAINZ
Tel: 06131/ 22 94 54
Fax: 06131/ 22 94 62

MÜNCHEN

Schwanthaler Straße 98
80336 MÜNCHEN
Tel: 089/ 17 95 810
Fax: 089/ 17 95 81 11

OFFENBACH

Marienstraße 38
65069 OFFENBACH/M
Tel: 069/ 845 749
Fax: 069/ 848 497 64
Stan: Schäferstraße 20
65069 OFFENBACH/M
Tel: 069/ 84 66 29

ROSENHEIM

Heilig-Geist-Straße 46
85022 ROSENHEIM
Tel: 08031/ 34 181
Fax: 08031/ 58 98 23
Stan: Aventinstraße 16/II
85022 ROSENHEIM
Tel: 08031/ 14 686
Fax: 08031/ 79 74 23

RÜSSELSHEIM

Im Kleinen Ramsee 21
65428 RÜSSELSHEIM
Tel: 06142/ 1 22 70

SINDELFINGEN

Bleichmühlestr. 11/2
71065 SINDELFINGEN
Tel: 07031/ 87 31 33
Fax: 07031/ 87 90 75
Stan: Eyachstr. 36
71067 SINDELFINGEN
Tel: 07031/ 87 73 66
Fax: 07031/ 87 90 75
Mob: 0172/ 710 78 05

STUTTGART - ZENTRUM

Heusteigstr. 18
70182 STUTTGART
Tel: 0711/ 6 40 30 40
Tel: 0711/ 6 40 30 49
Fax: 0711/ 6 49 32 78
Stan: Stafflenbergstr. 46
70184 STUTTGART
Tel: 0711/ 1 64 54 71

STUTT. - BAD CANNSTATT

Salacher Str. 33
70327 STUTTGART
Tel: 0711/ 9561919
Fax: 0711/ 9561918

WAIBLINGEN

Marienstr. 16
71532 WAIBLINGEN
Tel: 07151/ 15 2 22
Fax: 07151/ 59 9 00
Stan: Lenzhalde 18
71532 WAIBLINGEN
Tel: 07151/ 98 16 104

WUPPERTAL

Am Deckershäuschen 94
42111 WUPPERTAL
Tel: 0202/ 30 10 89
Fax: 0202/ 30 61 45

NJEMAČKA PASTVA

GERETSRIED

Johann-Sebastian-Bach-Str. 2
82538 GERETSRIED
Tel: 08171/ 315 96
Fax: 08171/ 38 04 79
Tel: 08171/ 38 04 76 stan

ITALIA

Iz HR: 0039 birati 0 od gradskog predbroja

RIM

Collegio "Antoniano"
Via Merulana 124
00185 ROMA
Tel: 06/ 70-373-9 centrala
Fax: 06/ 70-373-614
Tel: 06/ 70-373-716
06/ 70-373-726 Hrvatsko bratstvo

MOLISE

Piazza N. Neri 4
86030 Acquaviva Collecroce (CB)
Tel. 08/ 75 97 00 16

SLOVENIJA

Iz HR: 00386 ne birati 0 od gradskog predbroja

LJUBLJANA

Prešernov trg 4
1000 LJUBLJANA
Tel: 01/ 24 29 322
Fax: 01/ 24 29 323
Tel: 01/ 24 29 300 samostan

ENGLESKA

Iz HR: pozivni 0044

LONDON

17 Boutflower Road
London, SW11 1RE, UK
Tel/Fax: 0/ 207 2233 530

CANADA

Iz HR: pozivni 001

VANCOUVER

3105 E. 1st Avenue
VANCOUVER - B. C., V5M 1B6
Tel: 604/ 253-2089
Fax: 604/ 254-5198

USA

Iz Hrvatske pozivni broj 001

SAN JOSE

901 Lincoln Avenue
S. JOSÉ, California 95126
Tel: 408/ 279-0279
Fax: 408/ 292-5868

WASHINGTON

Hrgović, fra Jure
Franciscan monastery of the Holy Land
1400 Quincy Street, N.E.
Washington, DC 20017
tel.+1 202 526 6800

SAMOSTANI

IMOTSKI

21260 IMOTSKI
Fra Stjepana Vrljića 21
Tel: 021/ 841-178
671-077
Fax: 021/ 671-070

KARIN

23452 KARIN
Tel: 023/ 687-613
687-621

KNIN

22300 KNIN
Zvonimirova 46
Tel: 022/ 660-160
Fax: 022/ 660-046

MAKARSKA

21300 MAKARSKA
Franjevač ki put 1
Tel.: 021/ 612-259 samostan
Tel: 021/ 616-681 gvardijan
Fax: 021/ 616-681
Tel/fax: 021/ 611-416

OMIŠ

21310 OMIŠ
Put Skalica 16
Tel: 021/861-083; 862-355
Fax: 021/862-400

SINJ

21250 SINJ
Fratarski prolaz 4
Tel: 021/ 70-70-10 samostan
Tel: 021/ 70-70-17 gvardijan
Fax: 021/ 70-70-20

SPLIT

21000 SPLIT
Trg Gaje Bulata 3
Tel: 021/ 340-190
Fax: 021/ 344-988

Split - Trstenik

21000 SPLIT
Ivana Pl. Zajca bb
Tel: 021/ 541 700
021/ 541 704
Fax: 021/ 580 315

SUMARTIN

21426 SUMARTIN
Tel: 021/ 648-100

ŠIBENIK

22000 ŠIBENIK
Kačićeva 11
Tel/fax: 022/ 217-020

Šibenik - Šubičevac

22000 ŠIBENIK
Bana Ivana Mažuranića 3a
Tel: 022/ 214 294

VISOVAC

22324 DRINOVCI
Tel: 022/ 775-416, 775-700
Fax: 022/ 775-732

ZAGREB

10000 ZAGREB
Vrbanićeva 35
Tel: 01/ 46-60-030; 4660033
Tel/fax: 01/ 46-60-032 gvardijan

ZAOSTROG

21334 ZAOSTROG
Obala hrv. rodoljuba 36
Tel: 021/ 629-200
Tel/fax: 021/ 678-059

ŽIVOGOŠĆE

21329 IGRANE
Tel: 021/ 627-104

ŽUPE

BAČINA-Plina Stablina

BAJAGIĆ

21241 Obrovac Sinjski
Tel: 021/ 839-840

BANJEVCI

Banjevci 196
23302 Stankovci
Tel: 023/ 632-025

BAST - BAŠKA VODA

21320 Baška Voda
Tel: 021/ 620-353

BILICE

22000 Šibenik
Ivana Mažuranića 3A

BLIZNA

21228 Blizna Donja
Tel: 021/ 897-222

BRIST - samostan Zaostrug

Tel: 021/ 629-255

BRISTOVICA

21228 Blizna Donja
Tel: 021/ 898-050

BRŠTANOVO

21202 Lečevica
Tel: 021/ 254-164

CRIVAC

21229 Crivac
Tel: 021/ 810-077

ČISTA VELIKA

22214 Čista Velika
Tel: 022/ 489-080

ČVRLJEVO

22323 Unešić
Tel/fax: 022/ 875-093

DANILO

22205 Perković
Tel: 022/ 779-581

DRAŠNICE - Igrane

DRNIŠ

22320 Drniš
Kardinala Utišinovića 14
Tel/fax: 022/ 886-137

DRVENIK - samostan Zaostrug

DUBRAVA

22000 Šibenik
Ivana Mažuranića 3A
Mob: 098/ 18 74 205

DUBRAVICE

22222 Skradin
Tel: 022/ 775-477

GALA

21241 Obrovac/Sinjski
Tel/fax: 021/ 839-999

GRAB

21242 Grab
Tel: 021/ 828-064

GRAČAC

Kneza Branimira 1
23440 Gračac
Tel: 023/ 773-090

GRADAC Drniški

22322 Ružić
Tel: 022/ 872-781

GRADAC n/m

21330 Gradac
Tel: 021/ 697-588

HRVACE

21233 Hrvace
Tel: 021/ 829-222

IGRANE

21329 Igrane
Tel: 021/ 627-874

IMOTSKI - samostan

KADINA GLAVICA

22320 Drniš
Kard. Utišinovića 14
Tel: 022/ 887-820

KARIN - samostan

KIJEVO

22310 Kijevo
Tel/Fax: 022/ 681-015

KLJACI

22322 Ružić
Tel: 022/ 874-111

KNIN - samostan

KONJEVATE

22221 Lozovac
Tel: 022/ 778-855

KOZICA

21274 Kozica
Tel: 021/ 609-230

KRUŠEVO

23450 Obrovac
Tel: 023/ 636-411

LABIN - PRGOMET

21201 Prgomet
Tel: 021/ 805-003

LEČEVICA

21202 Lečevica
Tel: 021/ 250-055

LIŠANE

23303 Lišane Ostrovičke
Tel: 023/ 661-015

LOVINAC - Gračac

LOVREČ

21257 Lovreč
Tel: 021/ 723-255

METKOVIĆ

20350 Metković
Ante Gabrića 27
Tel./Fax: 020/ 681-818

MILJEVCI

22324 Drinovci/Miljevci
Tel./Fax: 022/ 882-055

MIRLOVIĆ

22323 Unešić
Tel: 022/ 869-800

NEVEST

22323 Unešić
Tel: 022/ 860-829

OGORJE

21206 Ogorje
Tel: 021/ 663-106

OTOK

21238 Otok Dalmatinski
Tel./Fax: 021/ 834-144

PERKOVIĆ

22205 Perković
Tel: 022/ 772-333

PIRAMATOVCI

22222 Skradin
Tel: 022/ 767-605

PLINA - STABLINA

20340 Ploče, p.p. 59
Tel: 020/ 679-420

PODACI - samostan Zaostrug

PODBABLJE

21262 Kamenmost
Tel: 021/ 848-475

POTRAVLJE

21233 Hrvace
Tel: 021/ 818-555

PRIMORSKI DOLAC

21227 Primorski Dolac
Tel: 021/ 899-390

PROLOŽAC

21264 Proložac
Tel: 021/ 846-025

PROMINA

22303 Oklaj
Tel: 022/ 881-306

PRUGOVO

21231 Klis
Tel: 021/ 253-053

RADOŠIĆ - Lečevica

RUNOVIĆI

21261 Runovići
Tel: 021/ 849-000
Fax: 021/ 670-512

RUPE

22222 Skradin
Tel: 022/ 775-477

SINJ - samostan

Tel: 021/ 823-100; 70-70-41

SIVERIĆ

22321 Siverić
Tel: 022/ 885-416

SLIVNO

21272 Slivno
Tel/fax: 021/ 855-100

SPLIT - samostan

Tel./Fax: 021/ 343-586

STANKOVCI

23422 Stankovci
Tel: 023/ 380-071

STAŠEVICA

20345 Staševica
Tel: 020/ 695-200

STUDENCI

21265 Studenci
Tel/fax: 021/ 725-506
Tel: 021/ 725-487

SUMARTIN - samostan

ŠIBENIK - CRNICA

22000 Šibenik
Ivana Mažuranića 3A

ŠIBENIK - METERIZE

22000 Šibenik
Trg sv. Jeronima 1
Tel: 022/ 332-043

ŠIBENIK - ŠUBIČEVAC

22000 Šibenik
Bana Ivana Mažuranića 3a
Tel: 022/ 214-294

ŠIBENIK - VAROŠ

22000 Šibenik
Fra Stjepana Zlatovića 14
Tel: 022/ 212-577

TUČEPI

Podgradac 2
21325 Tučepi
Tel: 021/ 623-251

TURJACI

21230 Sinj, p.p. 76
Tel: 021/ 836-100

UGLJANE

21243 Ugljane
Tel: 021/ 813-001

UNEŠIĆ

22323 Unešić
Tel: 022/ 860-800

VELIKO BRDO

21300 Makarska
Franjevački put 1
Tel: 021/ 612-259

VINJANI

21260 Imotski
Tel: 021/ 841-791

VRGORAC

21276 Vrgorac
Splitska 23
Tel: 021/ 674-212

VRLIKA

21236 Vrlika
Tel./Fax: 021/ 827-200

VRPOLJE

22300 KNIN
Tomislavova 172
Tel: 022/ 662-270

ZAGREB - samostan

Tel./Fax: 01/ 466-05-55

ZAOSTROG - samostan

ZAVOJANE - Kozica

ZLOPOLJE - Ogorje

ZMIJAVCI

21266 Zmijavci
Tel: 021/ 840-148

ŽIVOGOŠĆE - samostan